Dundadznieks

Nr. 8 (213) 2016. gada 18. augustā **Dundagas novada pašvaldības izdevums**

www.dundaga.lv

3. lpp. Dundadznieki ceļo.

4. lpp. «Meža zvēri ēd acis no pieres laukā».

5. lpp. Ernesta Dinsberga jubilejā.

6. lpp. «Deputāta iniciatīvai nav uzliktas nekādas robežas».

9. lpp. Sporto Dundagā, Kaļķos, Pācē un Vīdalē.

Redaktora vārdi

Mani jautājumi

Augusta sākumā mani spēcīgi uzrunāja Jāņa Prinča seniora un Ernesta Dinsberga godināšana. Krietni vīri, ko vēl atceras pēc 220 un 200 gadiem. Abi ar slāpēm pēc izglītības, autodidakti, ticīgi cilvēki, nozīmīgi mūsu kultūrā. Interesanti bija uzklausīt to, ko jaunā paaudze katrā no viņiem bija ieraudzījusi. Lībiešu svētkos spilgtāko no J. Prinča dzīves izcēla *Mierlinkizt 2016* dalībnieki, bet E. Dinsberga godos Kubalu skolāmuzejā par šo dižo personību dalījās jaunās paaudzes dundadzniece Rūta Abaja. Viņa par apbrīnojamu uzskata neatlaidību un degsmi, ar kādu E. Dinsbergs iet uz savu mērķi. Tās neapdziest pat tad, kad jādzīvo ļoti grūtos apstākļos. Kā atzina Rūta, mūsdienās tas ir liels retums.

Un vēl — dzejolī *Vienalga*, ko E. Dinsbergs saraksta 34 gadu vecumā, izskan doma, ka viņam vienalga, kur tiks apglabāts, galvenais, lai tikai mūžs godam pavadīts.

Mani tas iedvesmo un aicina rast atbildi uz jautājumu, kāds ir mans dzīves mērķis un kā atlikušo mūžu godam pavadīt.

Diāna Siliņa

Līvi starp zemi un jūru
Līvlizt mō ja mier vail

Tāds nosaukums dots gadskārtējiem Lībiešu svētkiem, ko svinēja 6. VIII Mazirbē, šoreiz ievērojamā lībiešu kultūras darbinieka, dzejnieka, tulkotāja, ķestera, zvejnieka un kuplas ģimenes tēva Jāņa Prinča seniora (1796–1868) zīmē.

Jau svētku ieskaņas koncerts *Dziesmas zemei un jūrai* Mazirbes luterāņu baznīcā bija veltīts J. Prinča 220 gadu jubilejai. Tas skanēja Salaspils jauktā kora *Lōja* un vokālās grupas izpildījumā. Diriģēja Ģirts Gailītis un Krišs Pozemovskis.

Gatavojoties svētkiem, ar J. Prinča dzīvi bija iepazinušies lībiešu izcelsmes bērnu un jauniešu nometnes *Mierlinkizt 2016* dalībnieki. Viņi asprātīgi izmantoja pašu izgatavotu *lībiešu datoru*, kas veidots no papīra un pa kura ekrānu slīdēja svarīgākie uzraksti par cienījamo jubilāru. Lībiešu puisis pieminēja gan viņa lūgšanos vētrā, gan Ventspils glābšanu no kāpu uzbrukuma. Vēl kādā priekšnesumā cits ņiprs zēns, *Mierlinkizt 2016* korim piebalsojot, nodziedāja dziesmu ar pašu sacerētiem vārdiem, kur atklājās galvenie notikumi J. Prinča dzīvē. Visi tekstu zināja no galvas. Tātad bija labi iemācījušies!

Vēlreiz J. Princi dzimšanas dienā godināja koncertā *Krietnais līvs starp zemi un jūru,* kurā muzicēja Uva un Lelde Jurciņas, Ģirts Gailītis, Einārs Verro, Andis Klučnieks, Artis Orubs un Madars Kalniņš, kurš īpaši šai reizei bija komponējis mūziku ar J. Prinča vārdiem. Paldies, tas tiešām bija aizkustinoši skaists veltījums jubilāram un dvēseli iepriecinošs laiks klausītājiem!

Kāpēc gan J. Princi atceramies vēl pēc 220 gadiem? Kaut gan laiki un dzīves apstākļi bija skarbi, viņš izveidojās par dižu personību. 1845. gadā iznākušais J. Prinča un viņa dēla Jāņa oriģināldzejas krājums *Jūrnieku svētās dziesmas un lūgšanas* ir otrā dzejas grāmata latviešu valodā pēc Neredzīgā Indriķa. 1863. gadā Londonā iznāk J. Prinča un viņa dēlu tulkotais Mateja evaņģēlijs, viena no pirmajām lībiešu valodā iespiestajām grāmatām. Viņš ir pirmais zināmais lībietis, kurš izmantojis rakstītprasmi savas valodas pierakstīšanai, pratis atcerēties tautā aizmirstus lībiešu vārdus un darināt jaunus agrāk nebijušu parādību apzīmēšanai.

Lielu prieku daudziem sagādāja pēc septiņu gadu pārtraukuma iznākusī *Lībiešu gadagrāmata* žurnālistes un pieredzējušas grāmatu redaktores Gundegas Blumbergas sakārtojumā. Viņa pateicās ikvienam, kurš piedalījies tās tapšanā. Krājumu izdevusi Līvu savienība ar Valsts kultūrkapitāla fonda, Latviešu valodas aģentūras un ziedotāju palīdzību. Kā sacīja lībiešu kultūrvēsturniece Baiba Šuvcāne, šī ir pirmā reize, kad Lībiešu gadagrāmatu atver publiski. Krājuma atvēršana likās tik piederīga gan šiem svētkiem, gan vietai. Par ieinteresētību liecināja piepildītā tautas nama zāle.

Krājuma skaisto ietērpu veidojusi Baiba Damberga. Izdevumu pāršķirstot, viss likās lasīšanas vērts, bet īpaši piesaistīja nodaļa *Jaunrade*, kur lasāmas lībiešu mūsdienu pasakas, ko sacerējuši Kolkas skolēni. Turpat priecēja arī dzeja lībiešu valodā ar tulkojumu latviski. Tieši tā tas arī noticis — sacerēts ir lībiski, pēc tam pārtulkots latviski.

Krājuma atklāšanu kuplināja lībiešu ansambļi *Rāndalist, Kāndla* un *Piški kāndla,* bet īpašais viesis bija kinorežisors Aivars Freimanis, kurš sacīja, ka vairs nefilmē, bet ir uzrakstījis romānu *Katls*, kas stāstīs par dzīvi Kurzemes lībiešu krastā.

Vēl kāds zīmīgs notikums svētkos — kolcenieks Visvaldis Feldmanis Rīgas vēstures un kuģniecības muzejam uzdāvināja 19. gadsimtā pie Kolkas bākas sienas piestiprinātu metāla plāksni ar uzrakstu.

No bagātīgās un šai rakstā pilnībā neaptvertās programmas pieminams fakts, ka svētku atklāšanā sveicienus izteica Somijas valsts vēstnieks Latvijā Olli Kantanens, pārsteidzot ar labām latviešu valodas zināšanām, kā arī Ungārijas un Igaunijas vēstniecības pārstāvji. Skaistus svētkus vēlēja arī mūsu novada domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne un Kolkas pagasta pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens. Visu plašo programmu kopā uzteicami sasaistīja Gustavs Melbārdis.

Lielais ļaužu skaits un ieinteresētība svētkos rāda, ka tie ir gaidīti. Svētki ir lībiskās piederības apliecināšanai, stiprināšanai, satikšanās un kopā būšanas priekam, savijot kopā gan lībiskos, gan viņu radu tautām raksturīgos, gan latviskos pavedienus.

Sirsnīgs paldies Līvu savienības vadītājai Ievai Ernštreitei un viņas komandai, kā arī visiem svētku atbalstītājiem!

Diāna Siliņa

Par fotoparakstu tulkošanu paldies Zojai Sīlei! Tienū!

• *Svētku dalībniekus uzrunā Līvu savienības vadītāja Ieva Ernštreite.*
• *Pivād jagnikīdi rōkūb Līvōd Īt vaņīmi.*

• *Cītīgie svētku apmeklētāji — Zigrīda un Vilis Priedes no Sīkraga.*
• *Kierdizt līvōd pivād kilālizt Sīkrōgōld.*

Ineses Dāvidsones foto

Augustā un septembrī

19. VIII plkst. 18.00 Lībiešu tautas namā *Mazbānītim 100* (sk. 11. lpp.).

20. VIII plkst. 13.00 Mazirbes skolas salidojums (sk. 11. lpp.).

27. VIII Senās uguns nakts. Plkst. 15.00 stafetes skrējiens *Sirdspuksti jūrai* Dundaga–Mazirbe–Kolka. Aicinām pieteikties skrējienam pie Smaidas pa tel. 22021270 vai Aigas pa tel. 26164679 un sekot informācijai *www.dundaga.lv*. Plkst. 21.00 jūras krastā pie Kolkas tautas nama stafetes skrējiena dalībnieku sagaidīšana, ugunskura iedegšana, piedalās deju grupa *Sensus*. Plkst. 22.00 grupas *Tumsa* 25 gadu jubilejas koncerts. Ieeja brīva. Plkst. 20.00 no Dundagas centra uz Kolku un pēc koncerta atpakaļ kursēs autobuss.

1. IX Zinību diena.

3. IX Salidojums Dinsberga skolā (skatīt 5. lpp.).

Ko tie nosprież, tas paliek

Domes sēdē 28. jūlijā

Nolēma slēgt pakalpojuma līgumu ar Ievu Lāsu par padziļinātu ekspertīzi sociālajā darbā ar bērniem, tam rezervējot 1400 € no Sociālā dienesta budžeta.

Nolēma piedalīties atklātā konkursa projektu 2. kārtā Eiropas Jūrlietu un Zivsaimniecības fonda (EJZF) Latvijas Rīcības programmā zivsaimniecības attīstībai 2014.–2020. gadam ar diviem projektu pieteikumiem. Pirmais — nekustamais īpašums *Pastnieki* Kolkā, EJZF finansējums līdz 360 000 €, pašvaldības finansējums līdz 40 000 €. Otrais — nekustamais īpašums *Stāvlaukums Kolkā*, EJZF finansējums līdz 162 000 €, pašvaldības finansējums līdz 18 000 €. Nolēma no pašvaldības budžeta nodrošināt vajadzīgo līdzfinansējumu un priekšfinansējumu.

Piešķīra finansējumu 4850 € no pašvaldības budžeta būvprojekta minimālā sastāva izstrādei nekustamajam īpašumam *Pastnieki*.

Nolēma piedalīties 3.3.1. specifiskā atbalsta mērķa *Palielināt privāto investīciju apjomu reģionos, veicot ieguldījumus uzņēmējdarbības attīstībai atbilstoši pašvaldību attīstības programmās noteiktajai teritoriju ekonomiskajai specializācijai un balstoties uz vietējo uzņēmēju vajadzībām* projektu konkursā ar projektu *Rūpnieciskās teritorijas attīstība Dundagas novadā* ar kopējo finansējumu līdz 54 000 €. Nodrošināt līdzfinansējumu projekta īstenošanai līdz 13 000 € no pašvaldības budžeta.

Nolēma piedalīties 5.5.1. specifiskā atbalsta mērķa projektu ideju priekšatlases konkursā ar 2 pieteikumiem — *Lībiešu un tūrisma centra izveide Kolkā* un *Dundagas pils rekonstrukcija un pielāgošana amatu prasmju popularizēšanai un ekspozīciju izvietošanai*, nosakot kopējo abu aktivitāšu finansējumu līdz 588 236 €. Nodrošināt projekta īstenošanai līdzfinansējumu un priekšfinansējumu.

Nolēma piedalīties 9.2.4. specifiskā atbalsta mērķa *Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem* 9.2.4.2. pasākuma *Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei* projekta iesniegumu pirmajā atlases kārtā, sagatavojot un iesniedzot projekta pieteikumu par kopējo projekta summu līdz 52 569 €. Par projekta sagatavošanu un pieteikuma iesniegšanu atbild jaunatnes un sporta darba organizatore Aiga Ūdre.

Nolēma piedalīties projektā *Video Guard*, nodrošinot no pašvaldības budžeta līdz 15 000 € priekšfinansējumu un līdz 2250 € līdzfinansējumu.

Nolēma izstrādāt restaurācijas būvprojektu visai Kubalu skolas ēkai, ievērojot Valsts kultūras pieminekļu aizsardzības inspekcijas finansēšanas līguma nosacījumus un paredzot būvprojekta izstrādi divos posmos. Iepirkumā noskaidroto finansējumu (aktuālā prognoze — 16528 €, SIA *UPX* tāme) ietvert pašvaldības 2016.-2017. gada budžetā sadaļā *Pārējie iepriekš neklasificētie pakalpojumu veidi*.

No pašvaldības budžeta piešķīra biedrībai *Līvu savienība* līdzfinansējumu 374 € projektam *Aicinām līvu ķēķī! Tulgid līvõd kēkõ!*

Nolēma par 13 000 € no ceļu fonda līdzekļiem veikt virsmas dubulto apstrādi 520 m uz ceļa Ozollapas — Pāce.

Apstiprināja aktualizēto Dundagas novada Attīstības programmas rīcības un investīcijas plānu 2014.-2020. gadam.

Grozīja Nekustamo īpašumu nodaļas budžeta izdevumus kodā 2241, palielinot summu par 1251 € īpašuma Veselības centra katlu mājas jumta nomaiņai un palielinot summu par 2500 € Pils ielas tilta balsta remontam. Līdzekļus ņem no budžeta ietaupījumiem. Pils ielas tilta rekonstrukciju iekļaut novada Attīstības plānā.

Apstiprināja domes 28. 07. 2016. saistošos noteikumus nr. 11 *Par Dundagas novada pašvaldības 2016. gada budžeta grozījumiem*.

Nolēma bezstrīda kārtībā piedzīt nekustamā īpašuma nodokļa 110,49 € parādu dzīvokļa īpašumam *Skolas iela 3-17* un 921,39 € par īpašumu *Vaureji* 1/2 domājamo daļu.

Piekrita nekustamā īpašuma *Jaunbuži* sadalīšanai.

Atzina par spēku zaudējušu domes 24.03.2016. lēmumu nr. 83 *Par apstrīdēto administratīvo aktu* nolemjošās daļas 1. punktā uzliktā tiesiskā pienākuma izpildes termiņu, nosakot, ka tas ir 06.07. 2016. Atjaunot Dundagas novada pašvaldības domes 24.03.2016. lēmumu nr. 83 *Par apstrīdēto administratīvo aktu*, nolemjošās daļas 2. punktā uzliktā tiesiskā pienākuma izpildes termiņu nosakot 06.08.2016.

Nekustamā īpašuma *Dzintari* 0,2062 ha zemes vienības daļai noteica nekustamā īpašuma lietošanas mērķi — zeme, uz kuras galvenā saimnieciskā darbība ir lauksaimniecība.

Piešķīra domes priekšsēdētājam Gunāram Laicānam 3 kalendārās nedēļas ilgu ikgadējo apmaksāto atvaļinājumu no 1. VIII līdz 21. VIII par laiku no 15.03.2015. līdz 14.12.2016.

Nolēma 2016. gada projektu konkursā *Atbalsts vietējo iniciatīvu projektiem* piešķirt finansējumu Kolkas Kristus dzimšanas pareizticīgo draudzes projektam *Informācijas stenda un vēsturisko liecību plaukta izgatavošana* — 799,20 €, biedrības *Dundangas Sendienas* projektam *Dekoratīvās virsmas apdares tehnikas — dekupāžas ABC 1. posms* — 519,04 €, Līvu savienības Kolkas nodaļas projektam *Centra «Kūolka» apkārtnes labiekārtošana. I posms* — 300 €. Pēdējo projektu īstenot ar Kolkas pagasta pārvaldes starpniecību.

Protokolu pārlūkoja Sandra Kokoreviča

Noteikumi par dzīvokļiem

Apstiprināti ar Dundagas novada domes 16.06.2016. lēmumu nr. 141 (prot. nr. 8, 3. p.)

Dundagas novada domes 16.06.2016. saistošie noteikumi nr. 10 *Kārtība, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu*

Izdoti saskaņā ar likuma *Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā* 21.[1] panta otro daļu un 21.[2] panta otro daļu.

I. Vispārīgie jautājumi

1. Saistošie noteikumi nosaka:

1.1. kurās darbības nozarēs un kādu pārvaldes uzdevumu veikšanai nepieciešami speciālisti;

1.2. kārtību, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu.

II. Nepieciešamie speciālisti

2. Darbības nozares, kurās nepieciešami speciālisti:

2.1. mežsaimniecība un kokapstrāde;
2.2. lauksaimniecība;
2.3. mājražošana;
2.4. lauksaimniecības produktu pārstrāde;
2.5. zivsaimniecība un zivju pārstrāde;
2.6. tūrisms;
2.7. alternatīvās enerģijas ražošana;
2.8. dzīvojamo māju pārvaldīšana;
2.9. sabiedriskās ēdināšanas pakalpojumi;
2.10. veselības aprūpes pakalpojumi.

3. Pārvaldes uzdevumi, kuru veikšanai nepieciešami speciālisti:

3.1. būvniecības procesa tiesiskuma nodrošināšana;

3.2. sabiedriskās kārtības nodrošināšana, žūpības un netiklības apkarošana;

3.3. rūpes par kultūru un tradicionālo kultūras vērtību saglabāšanas un tautas jaunrades attīstības sekmēšana;

3.4. izglītības programmu īstenošana;

3.5. nekustamo īpašumu un dzīvojamo māju pārvaldīšana;

3.6. komunālo pakalpojumu organizēšana iedzīvotājiem;

3.7. veselības aprūpe;

3.8. sociālā palīdzība.

III. Kārtība, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu

4. Lēmumu par palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu pieņem Dundagas novada pašvaldības Dzīvojamo telpu izīrēšanas komisija (turpmāk — komisija). Komisijas administratīvos aktus un faktisko rīcību var apstrīdēt pašvaldības domē, bet domes pieņemtos lēmumus un faktisko rīcību var pārsūdzēt administratīvajā tiesā.

5. Persona, kas vēlas saņemt palīdzību:

5.1. iesniedz aizpildītu Centrālās administrācijas izstrādāta un komisijas apstiprināta parauga veidlapu (iesniegumu), kas publicēta pašvaldības interneta vietnes *www.dundaga.lv* sadaļā «Pakalpojumi», vai iesniedz iesniegumu brīvā formā;

5.2. sniedz pierādījumus par iesniegumā norādītās informācijas patiesumu (ja šādi pierādījumi nav pašvaldības rīcībā).

6. Pašvaldība pieņem lēmumu par atteikumu atzīt personu par tiesīgu saņemt šajos saistošajos noteikumos noteikto palīdzību:

6.1. piecus gadus pēc tam, kad attiecīgā persona devusi piekrišanu privatizēt tās īrēto valsts vai pašvaldības dzīvojamo telpu (kas atrodas Dundagas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā) citai personai un noslēgusi ar to vienošanos par dzīvojamās telpas lietošanas tiesību izbeigšanu;

6.2. piecus gadus pēc tam, kad ar attiecīgās personas piekrišanu tai piederošā dzīvojamā telpa (kas atrodas Dundagas novada pašvaldības administratīvajā teritorijā) pārdota vai citādi atsavināta un darījuma rezultātā šī persona zaudējusi lietošanas tiesības uz attiecīgo dzīvojamo telpu;

6.3. piecus gadus pēc tam, kad attiecīgā persona pasliktinājusi savus dzīvojamās telpas lietošanas apstākļus, piemēram, apmainījusi to pret nepiemērotāku vai izmainījusi iemitināto personu daudzumu;

6.4. ja persona īrējusi no pašvaldības dzīvojamo telpu, kurai noteikts speciālistam izīrējamas dzīvojamās telpas statuss, un kopējais īres periods sasniedzis trīs gadus;

6.5. desmit gadus pēc tam, kad persona izlikta no pašvaldības dzīvojamās telpas tiesas ceļā.

7. Dzīvojamo telpu vispirms piedāvā īrēt speciālistiem, kuri darbojas vai darbosies saistošo noteikumu 3. punktā noteiktos pārvaldes uzdevumus. Ja šādu speciālistu nav vai tie visi rakstveidā atteikušies īrēt attiecīgo dzīvojamo telpu, to piedāvā īrēt speciālistiem, kuri veic vai veiks saistošo noteikumu 2. punktā noteiktajās darbības nozarēs.

8. Saistošo noteikumu 7. punktā minētajos gadījumos dzīvojamo telpu vispirms piedāvā īrēt personai, ar kuru kopā dzīvo un tās apgādībā ir vismaz viens nepilngadīgs bērns, aizgādnībā esoša persona, maznodrošināta pensijas vecumu sasniegusi persona vai maznodrošināta persona, kura ir invalīds.

IV. Noslēguma jautājums

9. Saistošie noteikumi stājas spēkā 01.01.2017.

Domes priekšsēdētājs G. Laicāns

Paskaidrojuma raksts Dundagas novada domes 16.06.2016. saistošajiem noteikumiem nr. 10 *Kārtība, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu*

1. Īss saistošo noteikumu satura izklāsts. Saistošie noteikumi nosaka: kurās darbības nozarēs un kādu pārvaldes uzdevumu veikšanai nepieciešami speciālisti; kārtību, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu.

2. Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums. Pašvaldība vēlas sniegt palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu.

3. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu. Nav.

4. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Ietekmē — atsevišķās uzņēmējdarbības jomās varētu būt vieglāk piesaistīt darbiniekus.

5. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām. Ietekmē — būs nepieciešams veikt administratīvās procedūras, lai pieņemtu lēmumus un slēgtu līgumus.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām. Nav notikušas.

Domes priekšsēdētājs G. Laicāns

* * *

Apstiprināti ar Dundagas novada domes 16.06.2016. lēmumu nr. 141 (prot. nr. 8, 3. p.).

Dundagas novada pašvaldības domes 16.06.2016. saistošie noteikumi nr. 11 *Grozījumi Dundagas novada pašvaldības domes 28.01.2016. saistošajos noteikumos nr. 4 «Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā»*

Izdoti saskaņā ar likuma *Par pašvaldībām* 43. panta trešo daļu; likuma *Par dzīvojamo telpu īri* 36.[1] panta pirmo un trešo daļu; likuma *Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā* 7. panta sesto daļu, 14. panta septīto daļu, 15. pantu, 17. panta pirmo daļu, 24. panta pirmo daļu.

Izdarīt Dundagas novada pašvaldības domes 28.01.2016. saistošajos noteikumos nr. 21 *Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā* šādus grozījumus:

1. Izteikt saistošo noteikumu 2. punktu šādā redakcijā: «2. Palīdzība dzīvokļa jautājumu risināšanā (turpmāk — palīdzība) tiek sniegta tikai Dundagas novada administratīvajā teritorijā deklarētām un palīdzības reģistrā reģistrētām personām, ja normatīvajos tiesību aktos nav noteikts citādāk. Palīdzība speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu tiek sniegta arī Dundagas novada administratīvajā teritorijā nedeklarētām personām».

2. Papildināt saistošos noteikumus ar 3.6. apakšpunktu šādā redakcijā: «3.6. palīdzība speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu».

3. Papildināt saistošos noteikumus ar 7.[1] punktu šādā redakcijā: «7.[1] Saistošo noteikumu 3.6. punktā minētā palīdzība tiek nodrošināta saskaņā ar saistošajiem noteikumiem par kārtību, kādā pašvaldība sniedz palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu».

Domes priekšsēdētājs G. Laicāns

Paskaidrojuma raksts Dundagas novada domes 16.06.2016. saistošajiem noteikumiem nr. 11 *Grozījumi Dundagas novada pašvaldības domes 28.01.2016. saistošajos noteikumos nr. 4 «Par palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā»*

1. Īss saistošo noteikumu satura izklāsts. Saistošie noteikumi groza esošos saistošos noteikumus, lai regulētu jautājumus, kas saistīti ar palīdzību speciālistu nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu.

2. Saistošo noteikumu nepieciešamības pamatojums. Pašvaldība vēlas sniegt palīdzību speciālista nodrošināšanai ar dzīvojamo telpu.

3. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz pašvaldības budžetu. Nav.

4. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz uzņēmējdarbības vidi pašvaldības teritorijā. Ietekmē — atsevišķās uzņēmējdarbības jomās varētu būt vieglāk piesaistīt darbiniekus.

5. Informācija par saistošo noteikumu ietekmi uz administratīvajām procedūrām. Ietekmē — būs nepieciešams veikt administratīvās procedūras, lai pieņemtu lēmumus un slēgtu līgumus.

6. Informācija par konsultācijām ar privātpersonām. Nav notikušas.

Domes priekšsēdētājs G. Laicāns

Visa dzīve man viens ceļojums

Rozes, šūpoles, grafika, dzirnavas...

12. VII skaistajā un saulainajā rītā 50 braucēji Ainas Šleineres vadībā devās uz Tukuma pusi. Stāsta ekskursijas dalībniece Sandra Braže.

Tā bija ļoti skaista un piepildīta diena. Mūsu pirmais apskates objekts bija Smārdes pagasta pastaigu parks *Rozītes*, kas izveidots purvainā vietā un kur aug bagātīga rožu kolekcija — ap 300 dažādām šķirnēm. Kaut gan purvs ir nosusināts, mitrums ir saglabājies un tāpēc te tiek audzētas tikai pašas izturīgākās rožu šķirnes. Ja tās iztur te, tad spēs augt arī citur. Kas slimo un izsalst, tās ņem ārā un vietā stāda izturīgākas. Nevarētu teikt, ka rozes bija ļoti bagātīgā plaukumā. Pie tā vainojama nelabvēlīgā ziema — daudzas izsalušas, bet citas vēl dzina ārā jaunos dzinumus.

Dārzs bija skaists. Tur varēja pastaigāties, aplūkot rozes un priecāties par izkopto ainavu. Dekori, piemēram, no akmens izveidotais kaķis un skudras, iekļāvās ainavā. Apskatījām meditācijas namiņu, kāds jau pamanījās arī tajā pasēdēt. Mani nedaudz mulsināja tā forma, jo parasti izvēlas klasiskas ģeometriskās figūras, kā vienādsānu piramīdu ar zelta griezumu, bet šeit namiņš bija ar nošķeltu galu. Acis priecēja savdabīgā puķu dobe ar astoņiem celiņiem, kas ved uz centru. Šai dobei dots Imanta Ziedoņa vārds. Arī pats dzejnieks vēl paguvis paciemoties *Rozītēs*.

Dārza pievienotā vērtība bija tajā iekārtotā skatuve, kur notiek koncerti. Sēdēt rožu dārzā un klausīties mūziku — tas ir brīnišķīgs piedzīvojums!

Saimnieki piedāvāja mums arī pagaršot ievārījumu no rožu ziedlapiņām un rožu vīnu. Ievārījums bija mazās, skaisti noformētās burciņās — lieliska dāvana! Kas vēlējās, varēja iegādāties rožu stādus.

Tukumā mums bija paredzēts paciemoties kādā daiļdārzā, taču saimniece veselības stāvokļa dēļ šo prieku mums bija atteikusi. Tad nu tā vietā apmeklējām uzņēmumu *Decormetals*, kur strādā jauni vīrieši, entuziastu grupa, un top dekoratīvo elementu kalumi un metāla izstrādājumi. Mums bija iespēja ielūkoties darbnīcā, kur tapa smalki vīnogu ķekari un bija jau gatavi milzīgi lukturi. Tie ceļos uz Francijas pilīm. Izrādās, ka tās ir uzņēmuma lielākās pasūtītājas. Piļu Francijā ir daudz, darba pietiks krietnam laikam. Taču pasūtīt vārtiņus vai ko citu šeit var arī Latvijas iedzīvotāji. Prieks par jaunajiem cilvēkiem, kas veiksmīgi atraduši noieta nišu. Cepuri nost — fiziski smags, putekļains un netīrs darbs, bet puiši cīnās!

Pēc gardām pusdienām Tukuma kafejnīcā *Aplis* devāmies uz Smārdes Vēja dārzu — jauki izveidotu atpūtas vietu ar celiņiem, dekoratīvo augu stādījumiem, dažādiem vides objektiem, Sporta taku un bērnu rotaļlaukumu. Man tur vislabāk patika lielās, īstās koka šūpoles. Kā tās ieraudzījām, tā arī izmēģinājām. Brīnišķīgas — vieglas un ērtas, tajās varēja iesēsties un vēl vietiņa palika pāri! Mati plīvoja vējā, un acis priecēja skaistā ainava. No sirds izšūpojāmies un spriedām, ka par tādām varētu pasapņot arī Dundagā. Mums taču lielu, ērtu šūpoļu nav! Radās doma, ka varētu rakstīt projektu un šādas šūpoles uzstādīt arī Dundagā.

Vēja dārzs iepriecināja arī ar sakoptību — nekur nekas nebija ne salauzts, ne piemētāts. Izskatījās, ka tur var aizbraukt jebkurā laikā un viss būs kārtībā. Tas nebija kārtējais projekts, ko īsteno un pēc tam pamet savā vaļā.

Tukuma pusē viesojāmies pie mākslinieka Jura Neimaņa. Apbrīnojams cilvēks, kurš, mīlēdams mākslu, sevi visu mūžu pilnveidojis. No viņa staroja entuziasms un darba prieks. Viņš ir autodidakts, kurš strādā daudzās tehnikās: koks, akmens, ģipsis... Tomēr vistuvāk pie sirds māksliniekam ir grafika. Viņš ir veidojis daudzus grafikas darbus *ex libris* tematikā un veltījis tos gan personībām Latvijā, gan pasaulē, sākot ar Pēteri Upīti un beidzot ar Māti Terēzi. Šīs grafikas ir ļoti smalki izstrādātas tušas tehnikā. Man vislabāk patika mākslinieciski augstvērtīgas krāsainās grafikas, kam pamatā akvarelis un tušas zīmējums. Tās ir veikli veidotas, nesamocītas, stilistiski brīvas, radošas, tajās parādās pat simboliski tēli.

Lai varētu savus darbus izvietot, mākslinieks pats uzbūvējis savu mazo izstāžu zāli. Visu cieņu! Ir uzbūvēta arī pirtiņa, izrakts dīķis, un iestādītas ūdensrozes. Kad ciemojāmies, uz kādas ūdensrozes lapas diendusu gulēja zalktis. Dārzā mūsu uzmanību saistīja veca ābele ar neparastu formu un stumbru, kas bija īpatnēji savijies kā striķis. Vēl pamanījām koka veidojumu — Eiropas pirkstu, uz kura naga redzama eiro zīme. Koks sācis trupēt...

Nākamā pieturas vieta mums bija jau krietni tuvāk mājām — Valsts Stendes graudaugu selekcijas institūts, kur mums vispirms piedāvāja nobaudīt auzu graudu tēju un noskatīties priekšstādi par institūtu, bet pēc tam degustējām izcili gardus un veselīgus kailgraudu miežu salātus. Uzzinājām, ka nesen iestādei mainīts gan statuss, gan nosaukums. Tagad to sauc par Agroresursu un ekonomikas institūtu *Stende*. Tas saistīts ar piedalīšanos starptautiskos projektos, ar studentu un zinātnieku apmaiņu. Graudaugu selekcija, sēklkopība un laukkopība ir nozīmīgākie pētījumu virzieni institūtā.

Auzu graudu tēja bija garšīga un aromātiska. Tā stabilizē gremošanas sistēmu. Tiesa, biju šo tēju jau izmēģinājusi agrāk, tāpēc man tā nebija jaunatklājums, bet gan kaut kas pazīstams, patīkams, ko jau biju atzinusi par veselīgu un vērtīgu. Kailgraudu salāti gan bija lielisks jaunums! Mums pastāstīja, kā tos pagatavot. Graudus vismaz 8 stundas izmērcē, pēc tam uz lēnas uguns apvāra. Kad pirmais grauds pārplīsis, bet vēl ir stingrs, tad nokāš un atdzesē. Pēc tam var sākties radošais process, kurā salātus sagatavot pēc savas garšas un patikas. Mums piedāvātajiem salātiem klāt bija izmērcētas rozīnes, jāņogas, valrieksti un mērcīte, kas gatavota no olīveļļas, citrona sulas un medus. Salāti bija kaut kas īpašs! Vairāki nopirkām auzu graudu tēju un miežu kailgraudus. Mūs laipni aicināja iegriezties vēl. Arī mājās vairākas reizes pagatavoju salātus no miežu kailgraudiem, klāt gan pieliekot avenes. Salātiem bija liela piekrišana. Tie ir īsts veselības kokteilis, kas satur daudz šķiedrvielu. Tādu varētu ēst katru dienu un atteikties no visiem citiem našķiem.

Pirms atgriezāmies Dundagā, piestājām pie Valdgales dzirnavām, kur mūs viesmīlīgi uzņēma to saimnieks Džuzepe. Viņa māte ir vāciete, bet tēvs — itālis, un viņš ir lielisks apvienojums vācu punktualitātei, funktierim ar itāļu brīvības izjūtu un dzīves garšas baudīšanu. Tas lieliski redzams dzirnavās: tās izplānotas līdz sīkākajai skrūvītei, viss veidots, lai būtu maksimāli funkcionāli. Katrs stūrītis izveidots tā, lai būtu izmantojams. Ja ir dubultgrīda, tad starp abām grīdas daļām ir plauktiņi, kur var daudz ko salikt. Lai nebūtu smagumi jāpārnesā augšup, ir lifts kā paceļama kaste ar trosēm. Tas pat cilvēku var pacelt!

Asprātīgi izveidota apkures sistēma. Starp stāviem ir izveidotas lūkas. Kad, piemēram, atgriežas no kāda tālāka ceļa, un ir auksti un nemīlīgi, aizver lūkas un izkurina pirmos divus stāvus, kad tur gaiss iesilis, lūkas atver, lai siltums nonāktu arī augšā.

Kamēr pirmās grupas kāpa lūkot augstākos stāvus, Džuzepe mūs aicināja kopīgi nodziedāt *Meldermeitiņu*. Varējām pamēģināt arī, kā ir ar rokām griezt īstās dzirnavas. Kāds nevarēja tās izkustināt ne no vietas, citam gāja vieglāk.

Uzkāpjot uz augšējās terases, izbaudījām brīnišķīgu skatu. Centāmies saskatīt arī Dundagas televīzijas torni, bet bija mākoņi, un mums neizdevās to ieraudzīt.

Pirms atvadām Džuzepe mums parādīja skaistu lādīti, kas viņam palikusi mantojumā no vecākiem, un, ejot pa durvīm ārā, katram uzdāvināja pa konfektei no šīs kastītes. Man tika Skrīveru *Gotiņa*. Saņemot konfekti, mums katram bija jānosauc savs vārds. Tā nu atvadoties iepazināmies. Viņš atvadījās no katra personīgi. Kad jau braucām prom, Džuzepe vēl ilgi māja mums ar roku. Tāds nu viņš ir — smaidīgs, atvērts, ekstravagants, saules pilns... Ja braucat šai vietai garām, tad pēc tā, vai mastā plīvo vai neplīvo Itālijas karogs, var zināt, vai Džuzepe ir vai nav dzirnavās.

Milzīgs paldies Ainas kundzei par jauko ekskursiju! Kā vienmēr viss bija perfekti izdomāts un izplānots, brauciens norisēja bez aizķeršanās, un mēs varējām priecāties par interesantajiem objektiem. Var tikai vēlēties vairāk šādu ekskursiju.

Uzklausīja Diāna Siliņa

• *Tik brīnišķīgas, vieglas un ērtas šūpoles, kurās no sirds izšūpoties, varētu būt arī Dundagā.*
Lilitas Laicānes foto

• *Ekskursijas dalībnieki Vēja dārzā izgāja Sporta taku.* *Lilitas Laicānes foto*

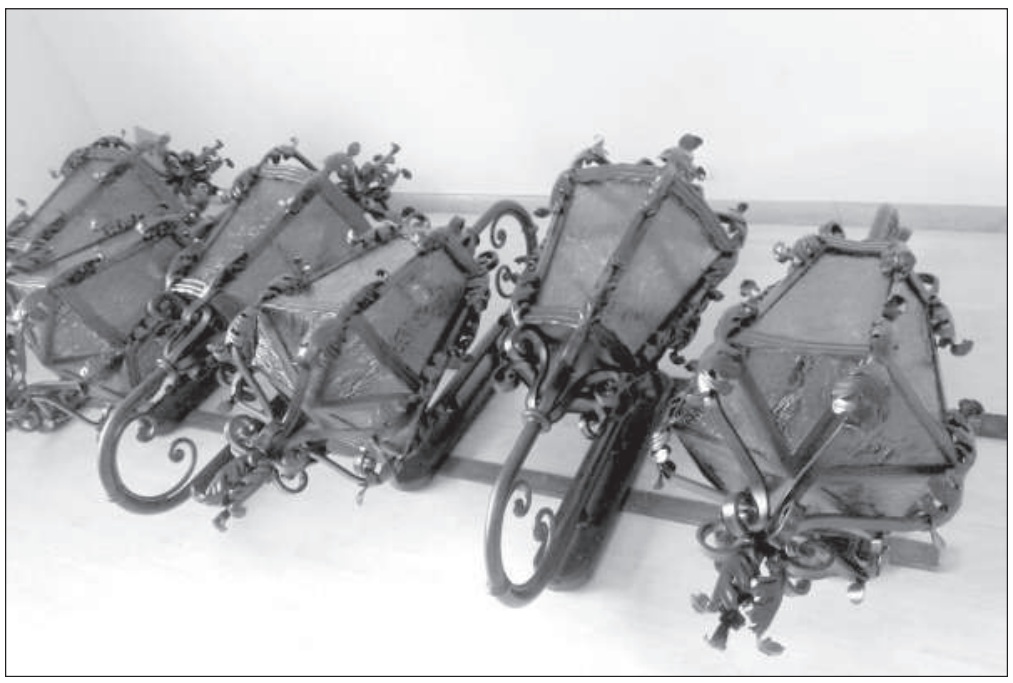

• *Uzņēmumā* Decormetals *izgatavotie milzīgie lukturi, kas kalpos kādā no Francijas pilīm.*
Sandras Bražes foto

Pie jūras dzīve mana

Piejūras novadu seniori Kolkā

23. VII Kolkā uz II piejūras pašvaldību senioru festivālu *Pie jūras dzīve mana* pulcējās ap 400 dalībnieku — dāmas un kungi cienījamos gados no 13 dažādiem Latvijas novadiem, sākot ar Rucavu pašā Leišmalē un Salacgrīvu pie Igaunijas robežas.

Svētki sākās ar skaistu gājienu no *Delfiniem* līdz stadionam. Priekšgalā, bākugunīm mirgojot, brauca policijas auto, bet aiz tā spēlēdams soļoja brašais Kolkas pūtēju orķestris Rudītes Rērihas vadībā. Pa ceļam seniori sveica garāmgājējus un dziedāja latviešu tautasdziesmas. Pirmos gājiena dalībniekus stadionā jau sagaidīja gan kolcinieki, gan Dailes teātra aktieris un pasākuma vadītājs Gints Andžāns, kurš arī nosauca katru pašvaldību un tās pārstāvēto kolektīvu.

Visi bija saposušies svētkiem. Īpaši izcēlās kolektīvi — to dalībnieki bija ģērbušies vienādos vai līdzīgos tērpos. Kā gan nepamanīt, piemēram, Jūrkalnes etnogrāfisko ansambli

• *Gājienā priecīgi soļo dundadznieki un kolcinieki.*

vai mūsu pašu *Sendienas*?

Stadionā visi kopīgi nodziedāja neoficiālo festivāla himnu *Baltā saule* un oficiālo — *Pie jūras dzīve mana,* kā arī noklausījās Kolkas pūtēju orķestra uzstāšanos. Kā norādīja pasākuma vadītājs, festivāla mērķis ir pulcināt vecākā gadagājuma pārstāvjus no piejūras novadiem, lai viņi bagātinātos, apmainoties pieredzē. Seniorus uzrunāja Kolkas pensionāru apvienības *Sarma* vadītāja Benita Ose, festivāla krustmāte Gunita Dzene no Carnikavas un Dundagas novada domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns.

«Sveicu jūs visspicākajā, visskaistākajā Latvijas vietā — Kolkā. Vēji pūš šeit ļoti bieži, bet tie mums ir labvēlīgi. Paskatieties šodien pat — Kandavā lietus, Dundagā lietus, visapkārt līst, bet mums ir svētki, kādiem tiem jābūt», savu uzrunu sāka Benita, pēc tam pieminot kolcinieku piedalīšanos pērn piejūras pašvaldību senioru I festivālā Carnikavā, kur viņiem ir paticis.

Gunita pauda prieku par to, ka šeit piedalās vēl vairāk senioru nekā pērn Carnikavā. Viņa atgādināja, ka festivāla dalībnieku vienotību domās un darbos pērn apliecinājis parakstītais nodomu protokols par sadarbību kultūrā, zinātnē un sportā. Tad to parakstīja seniori no 9 piejūras pašvaldībām, šogad festivālam pievienojās vēl pārstāvji no Engures un Rojas novadiem. Arī viņus Gunita aicināja parakstīt nodomu protokolu.

Savukārt domes priekšsēdētājs, vispirms norādīdams uz mūsu novada unikalitāti, klātesošos aicināja: «Tāpat kā pirms vairāk nekā 25 gadiem mēs sadevāmies rokās Baltijas ceļā, tā šodien mēs, piekrastes ļaudis, sadosimies rokās piekrastē, lai veidotu Jūras ceļu». Viņš novēlēja, lai šāds pasākums notiktu arī nākotnē.

Pēc svinīgajām runām seniori dižojās ar

• *Stadionā vietas bija aizpildītas.*

saviem novadiem un sniedza dažādus priekšnesumus: uzstājās etnogrāfiskie un vokālie ansambļi, līnijdejotājas un tautas deju kolektīvi, skanēja dzeja un asprātīgi sacerējumi izloksnēs. Piedalījās arī komponists Gunārs Freidenfelds no Ādažiem ar vīru ansambli. Mūsu novadu godam pārstāvēja ansamblis *Sendienas*. Iepazīstinot ciemiņus ar Kolkas vērtībām un mācoties ar pareizu intonāciju izrunāt gan lībiešu, gan šīs puses izloksnes vārdus, gan piesakot tos, kas uzstāsies, kopā visu sasaistīja pasākuma vadītājs. Piekrastes ļaudis it labi zināja, ko nozīmē «dorš», «lest» un «kummiš», bet grūtāk bija uzminēt vārda «piņģerots» nozīmi. Likās, ka tas ir uzpirkstenis, bet izrādījās — maza izmēra glāzīte.

Pasākums noslēdzās ar balli, ko spēlēja grupa *Novadnieki*.

Visprecīzāk manas izjūtas par svētkiem izteica kāda Rucavas novada pārstāve: «Cik mēs esam vērtīgi! Ja saskaitītu visus mūsu gadus kopā, kas par pērlēm sanāktu!»

Pēc kupli apmeklētā un lieliski sarīkotā festivāla padalīties piedzīvotajā aicināju tā organizatori, Kolkas pensionāru apvienības Sarma vadītāju Benitu Osi. «Vispirms neliels ieskats vēsturē. Pērn mūs uzaicināja piedalīties I piejūras pašvaldību senioru festivālā Carnikavā. Jau toreiz lūkojās, kur tas varētu notikt pēc gada. Gunita man jautāja: «Varbūt Kolkā?» Atbildēju: «Varbūt. Bet tas jājautā lēmējvarai». Atbraucu mājās un par to teicu domes priekšsēdētājam. Sapratis, ka tā ir iespēja daudzināt Dundagas vārdu, viņš uzreiz piekrita. Kad tuvojās budžeta pieņemšana, Gunita Dzene uzrakstīja oficiālu vēstuli domei un tā šos svētkus piejūras novada senioriem atbalstīja, piešķirot finansējumu. Tad sākās darbošanās. Sanācām visi kopā: Kolkas pārvaldes vadītājs Aldis Pinkens, tautas nama vadītāja Inora Sproģe, valde un es. Sākām domāt, ko un kā darīt. Tas bija liels darbs.

Jauki, ka šī festivāla laikā Gunitai pieteicās Ventspils novada seniori, viņi ir gatavi rīkot festivālu nākamajā gadā. Tas varētu būt Jūrkalnē.

Man ir gandarījums par paveikto. Viss notika bez aizķeršanās. Uzņemt tādu cilvēku skaitu nav joka lieta! No rīta stadionā ciemiņiem bija pat brokastis, ko sagādājušas Kolkas pensionāres, — kafija, tēja, sula, šprotmaizītes un pīrāgi. Viesi bija patīkami pārsteigti — un šitā jūs mūs pat ar brokastīm barojat? Dundadznieki bija malači! Piedomājuši par puķēm un baloniem, ko nest gājienā un pēc tam ar tiem apsveikt citus. Pat brunči lielākajai daļai dāmu bija vienā krāsā! Prieks, ka Kolkā ir orķestris, kas lieliski kuplināja pasākumu».

Diāna Siliņa
Ineses Dāvidsones foto

• *Ciemiņus un mājiniekus uzrunā šī pasākuma rīkotāja Kolkā Benita Ose. Blakus viņai pie mikrofona stāv festivāla krustmāte Gunita Dzene.*

Pateicība

Par aizvadītajiem svētkiem varētu teikt tā: «Nekas nav atgriežams / Lai ar cik skaists ir bijis, / Jo mirklis aiziedams / Ir sevi piepildījis». Kolkas senioru vārdā liels paldies Dundagas novada domei, Regīnai Rūmniecei, Jānim Dambītim, Aldim Anzenavam un visiem komandas cilvēkiem, kas palīdzēja veiksmīgi organizēt II piejūras novadu senioru festivālu *Pie jūras dzīve mana:* Inorai, Dzintrai, Ilmāram, Gatim, saimniecei Anitai, čaklajām brokastu gatavotājām Ingai, Ligitai, Larisai, Aijai un Guntai, atsaucīgajiem Albertam, Ērikam un Ēvaldam. Bez jums šie svētki nebūtu tik krāšņi! *Benita*

Kā klājas zemniekiem

Stāsta *Oļkalnu* saimnieks Raimonds Kumerdanks un *Laikkalnu* saimniece Rota Pētersone.

Raimonds Kumerdanks: — Izmantojam vairāk nekā 40 ha lauksaimniecības zemes. Pārsvarā tur ir zālāji, 5 ha audzējam labību. Šogad iesējām vasaras kviešus, miežus un auzas. Pavasarī zemei trūka mitruma, tāpēc ne visai labi dīga, bet nu jau izskatās cerīgi. Ja meža zvēri neēstu nost, tad jau būtu labi. Vēl (13. VIII — *Red.*) graudi nav nogatavojušies, bet pēc nedēļas vai divām kulšu. Galvenais, lai būtu labs laiks. Kartupeļus audzējam savām vajadzībām un lopiem. Tie ir labi auguši.

Ganāmpulkā kopā ir 23 liellopi. Pienu nododam piensaimnieku lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvajā sabiedrībā *Dundaga*. Cenas... kad par litru maksāja vēl santīmos, tā bija augstāka nekā tagad, kad maksā centos. Būs kaut kas jāmaina. Piena govis jau sēklojam ar gaļiniekiem.

Kad sākās siena laiks, zāle diez ko labi nebija izaugusi. Līdz Jāņiem nopļāvu vairāk hektāru nekā pērn, bet savācu mazāk ruļļu nekā pagājušogad. Taču barības ziemai pietiks. Jūlijā zāle labi saņēmās. Nu ir ataudzis tik kupls atāls, ka nespējam nemaz noganīt. Vēl no pērnā gada palikuši pāri ruļļi, tos atstāju ganībās, lai lopi paši plēš vaļā un ēd.

Ir uzstādīts divkāršs elektriskais gans — pa dienu gana govis, pa nakti — mežacūkas. Meža zvēri ēd acis no pieres laukā.

Rota Pētersone: — Apstrādājam 40 ha zemes, labību audzējam 12 ha. Ziemas kviešus *Edvīns* jau gandrīz nokūlām, vasaras miežus nokūlām 12. VIII, bet vasaras tritikāle un auzas vēl jākuļ. Labība ir labi augusi, raža gan ir drusku mazāka nekā pērn. Kartupeļus audzējam 0,4 ha, izmantojam ģimenes vajadzībām un dodam arī govīm.

Ganāmpulkā ir 13 slaucamas govis, 3 grūsna steles un 5 teliņi līdz pusgada vecumam. Pienu nododu uzņēmumam *Talsu piensaimnieks*. Maksā tik, cik maksā... Teles sēklojam ar gaļiniekiem. Domājam, ka ar laiku varētu pāriet uz gaļas lopu audzēšanu. Ja būtu augstāka piena iepirkuma cena, tad jau varētu turpināt saimniekot ar piena lopiem.

Siens ir savākts. Pirmais pļāvums nebija neko labi audzis. Tagad gan zāle aug griezdamās un govīm ir kur kārtīgi ganīties.

Auzu un kartupeļu laukam apkārt mums ir uzlikts elektriskais gans. Citādi nevar! Miežus meža zvēri bija pabradājuši, bet ziemas kviešiem ir asi akoti, tos meža cūkas neaiztiek.

Diāna Siliņa

Pūralāde

Ernesta Dinsberga jubilejā

Šis gads paiet mūsu dižā novadnieka Ernesta Dinsberga (1816–1902) zīmē — viņam 24. I apritēja 200. dzimšanas diena. Janvārī Rīgā notika šim vīram veltīta zinātniskā konference, bet 5. VIII Kubalu skola-muzejs aicināja uz godiem muzejā.

Par tiem liecināja jau ar ozollapu vītnēm greznotās durvis, meiju smarža, iedegtā uguntiņa skursteņnamā un kuplais ciemiņu pulks.

Viss, kā jau skolā pienākas, sākās ar mācībām. Tikai šoreiz tā bija vasaras skola un mēs, skolas bērni, sēdējām pagalmā. Par mācību pārzini Ivars Abajs iecēla muzeja vecāko speciālisti Martu Ratkeviču, kas ar zvanu rokās gādāja par kārtību. Skolotāju godā namatēvs bija uzaicinājis Latvijas Universitātes Humanitāro zinātņu fakultātes profesori Māru Gruduli, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta latviešu folkloras pētnieku Aldi Pūteli, Kandavas novada muzeja vēsturnieku Agri Dzeni, rokdarbu skolotāju Unu Upīti, smukraksta skolotāju Māru Kleperi un dziedāšanas skolotāju Daci Šmiti. Dundadznieku jaunāko paaudzi pārstāvēja bioloģijas maģistre Rūta Abaja.

Sarunas pavedienu savās rokās meistarīgi turēja žurnāliste un grāmatu redaktore Gundega Blumberga. Tās galvenais mērķis, gluži kā E. Dinsbergam vasaras skolā, bija sapulcēties, lai parādītu, ko ir apguvuši, un dalītos ar citiem. Temats — kādas bija dzimtcilvēka E. Dinsberga iespējas un sasniegtais. Galvenais sarunas ieguvums — tā rosināja domāt.

Pirms sākās vasaras skola, G. Blumberga bija uzdevusi vairākus jautājumus I. Abajam, jo tik grūti mūsdienu cilvēkam ir iztēloties, kā ļaudis dzīvoja toreiz, kad vēl nebija elektrības, nebija velosipēdu... Jā, senais cilvēks ne tikai nedomāja kā mēs, bet nedomāja arī tā, kā mēs iedomājamies, kā viņam būtu jādomā.

Pilnīgi iederīgs jubilejas svinībās bija Vairas Kamaras iestudētais Ernesta Dinsberga dialogs dundzinieku valodā *Jāpaks un Ģierts izspriežes pa skol* Valda Šleinera un Aigara Zadiņa lieliskajā izpildījumā. Temats aktualitāti nav zaudējis!

Iepriecināja neliels, mājīgs muzeja bēniņu stūris, kas nu kļuvis par jaunās, kopīgi ar igauņu kolēģiem gatavotās izstādes *Kas vīņ tād i?* jeb igauniski *Kes nad on?* atrašanās vietu. I. Abajs pauda gandarījumu, ka izstādi paspēts sagatavot līdz godiem un nu to varēja atklāt. Ceļojošā izstāde veltīta Ernesta Dinsberga divsimtgadei. Tās saturs: aizsākumi latviešu un igauņu publikācijām par tautas dzīvesveidu un tradīcijām, kā arī pirmizdevumi kartogrāfijā. Latviešiem pirmo plašāko ieskatu tautas tradīcijās un dzīvesveidā sniedz E. Dinsberga *Etnogrāfijas* 1. daļa *Eiropa* (1876), arī pirmais ģeogrāfijas atlants (1861) ir viņa darbs.

Gan I. Abajs, gan viņa igauņu kolēģi atzinīgi novērtēja mākslinieku paveikto. Stendu vidū uzzīmēts simbolisks ozols, kura saknes un galotne nav redzamas, bet katrā dižā koka pusē ir pa nozīmīgai personībai — pa kreisi E. Dinsbergs un citāti no viņa monogrāfijas *Etnogrāfija*, pa labi — žurnālists, rakstnieks un tulkotājs Karls Roberts Jakobsons un viņa biogrāfija. Izrādījies, ka Igaunijā tāda aptveroša darba par etnogrāfiju, kādu veicis E. Dinsbergs, nav, tāpēc viņi izvēlējušies K. R. Jakobsonu, kam ir atsevišķi raksti par šo tēmu un ko igauņi vērtē augstu. Kā sacīja I. Abajs, ja mūsu kaimiņi ieraudzīs šim vīram blakus E. Dinsbergu, igauņi sapratīs, ka pie mums viņš ir līdzīgā vērtē.

Projektu atbalstījis Valsts kultūrkapitāla fonds, Igaunijas Kultūrkapitālfonds, Oskara Lutsa draudzes skolas muzejs Palamusē, Igaunijā, un Kubalu skola–muzejs.

Svētkus kuplināja Dundagas novada jauktais koris, kas bija sagatavojis arī trīs dziesmas ar jubilāra vārdiem, no kuriem īpaši pieminama *Puiškalna dziesma*, jo ar to iesākās pirmie dziesmu svētki 1874. gada vasarā Puiškalnā. Kā pastāstīja I. Abajs, presē ir dokumentēts, ka 1869. gadā Kubalu skolā ir skolēnu koris un skolotāja Gustava Trauberga vadībā top arī pieaugušo koris. Arī 20. gs. 30. gadu presē var lasīt, ka Kubalu skola ir kora šūpulis.

Kā jau godiem piedien, namatēvs visus aicināja saimniecības ēkā pie klātiem galdiem baudīt gardu svētku mielastu, kurā bija arī Elmas Zadiņas dižrauši, pūtelis un Māras Šleineres kazas siers. Galdu klāja i/k *Kristlībs*.

• No kreisās: muzeja vadītājs I. Abajs, sarunas turētāja vasaras skolā G. Blumberga un muzeja vecākā speciāliste M. Ratkeviča.

Muzejnieki un ciemiņi jubilejas sveicienus E. Dinsbergam un viņa sievai Agnēzei nodeva arī Kužnieku kapos.

Īpaši jubilejai bija veidota Goda grāmatā — katrā tās lappusē bija pa kādam E. Dinsberga domu graudam vai viņa laikabiedru, vai novadnieku vērtējumam par dižo personību. Ikviens varēja atsaukties rakstītajam ar savām izjūtām un domām.

Pasākumu ar savu klātbūtni pagodināja arī Latvijas Nacionālās bibliotēkas (LNB) direktors Andris Vilks, atzinīgi novērtējot muzejā padarīto un sakot, ka saskata tā attīstību. Savukārt I. Abajs priecājas par LNB digitalizējiem E. Dinsberga darbiem.

Paldies muzeja darbiniekiem par viņu lielo un pārsvarā neredzamo darbu!

Diāna Siliņa, autores foto

Paldies!

Vēlos sevišķi uzteikt Ernestam Dinsbergam veltītās vasaras skolas skolotājus un dalībniekus: žurnālisti un grāmatu redaktori Gundegu Blumbergu, Latvijas Univeritātes (LU) Humanitāro zinātņu fakultātes profesori Māru Gruduli, LU Literatūras, folkloras un mākslas institūta Latviešu folkloras krātuves folkloras pētnieku Aldi Pūteli, Kandavas novada muzeja vēsturnieku Agri Dzeni,

Latvijas Nacionālās bibliotēkas direktoru Andri Vilku, kaligrāfiskā rokraksta pratēju Māru Kleperi, lielisko audēju Unu Upīti, Dundagas pagasta jauktā kora vadītāju Daci Šmiti un visu kori, jaunās dundadznieku paaudzes pārstāvi Rūtu Abaju.

Liecības par šo notikumu nākotnei saglabāja fotogrāfs Dainis Kārkluvalks, Talsu televīzijas ļaudis un E. Dinsberga goda grāmatas rakstītāji. Paldies!

Paldies Vairai Kamarai par padomiem pasākuma režijā, tāpat režisorei V. Kamarai un E. Dinsberga 1863. gadā rakstītā dialoga varoņiem Aigaram Zadiņam un Valdim Šleineram par brīnišķīgu skolas izjūtas un dundzinieku dzimtās valodas piedzīvojumu!

Pateicos Latvijas Nacionālajai bibliotēkai, LU Akadēmiskajai bibliotēkai, Talsu novada muzejam un Ventspils muzejam par atsaucību un atbalstu, Ernesta Dinsberga grāmatu un rokrakstu izstādi veidojot. Latviešu (mūsu E. Dinsberga) un igauņu autoru pirmajām publikācijām etnogrāfijā un kartogrāfijā veltītās izstādes *Kas vīņ tād i?* un *Kes nad on?* sagatavošanā pateicos O. Lutsa draudzes skolas muzeja (Igaunijā) speciālistiem Janekam Varblas un Tīnai Kivits, māksliniekiem Katei Seržānei un *Brālim Y*.

Par atbalstu un līdzdalību pasākuma organizēšanā pateicos Saimnieciskā dienesta vadītājam Andrim Kojro, dūšīgiem Dundagas skolēniem, Dundagas Kultūras pils vadītājai Baibai Dūdai, muzeja darbiniekiem Martai Ratkevičai un Dacei Savickai, mājas ļaudīm Guntai un Mārtiņam Abajiem.

Pateicos jums visiem par kopīgi radīto E. Dinsberga goda dienas svētku izjūtu!

Muzeja vadītājs Ivars Abajs

Dinsberga skolas salidojums

Kā jau norunāts, šogad pirmās septembra sestdienas pusdienlaikā (plkst. 12.00) uz salidojumu pulcēsies Dinsberga skola skolēni un skolotāji. Tradicionālo pasākuma daļu šoreiz papildinās ieskats E. Dinsberga biogrāfijā, izstādes ar rakstnieka grāmatām un rokrakstiem. Mūsu pirmajam skolotājam šogad – 200. Uz tikšanos!

Muzeja vadītājs Ivars Abajs

Skautu meitenes Dundagā

1. VIII uz redakciju piezvanīja Edžus Zumbergs, lai uzaicinātu parunāties ar meitenēm, ko viņa vecmāmiņa Vija Ilga Heidene un mātes māsa Jolanta Piliksere laipni uzņēmušas Dundagā, savu *Dangu* dārzā. (Sk. 12. lpp.)

Kā izrādījās, tur teltī bija apmetušās skautu meitenes no Hamburgas — kādas astoņas vecumā no 10 līdz 12 gadiem kopā ar sešpadsmitgadīgo palīdzi Barbaru un jaunu sievieti, grupas vadītāju Mariju. Edžus viņas ieraudzījis 30. VII sēžam Kaļķos, pretī savai mājai, un uzreiz sarunājis vietu pie vecmāmiņas un Jolantas. Meitenes piekritušas.

Sarunā ar Mariju atklājās, ka būt skautam Vācijā — tas ir hobijs. Reizi nedēļā viņām ir nodarbības, bet reizi mēnesī — pārgājiens. Bet katru gadu vasarā 3 nedēļas meitenes pavada kādā citā Ziemeļeiropas valstī, pērn viņas braukušas uz Zviedriju, šogad — uz Latviju. Tad viņas dzīvo dabā un iztiek pilnīgi bez kādām modernajām tehnoloģijām.

Kāpēc izvēlēta tieši Dundaga? Šīs skautu organizācijas meitenēm tuva ir daba. Dundagu ieteikuši draugi no citas skautu grupas — viņi te bijuši pirms pāris gadiem un viņiem paticis. Dundaga tiešām ir ideāla vieta, jo visapkārt daudz mežu un pietiekami tuvu ir jūra. Vairākkārt mērojušas ceļu ar kājām uz Ģipku, nakšņojušas mežā teltī.

Kas īpašs meitenēm palicis atmiņā no mūspusē redzētā? Marijai ļoti paticis, ka šeit katru dienu viņas ir darījušas kaut ko citu, bijusi liela dažādība — pārgājieni uz jūru, ekskursija pa pili, došanās uz baptistu baznīcu, brauciens uz zemnieku saimniecību pie Aldona un Sarmītes Zumbergiem. Viņa arī pamanījusi gan *Krokodilu* pretī vecajai aptiekai, gan pilī, arī tas bijis interesanti. Protams, pils! Kādai meitenei vislabāk bija patikusi jūra, vēl cita ar prieku atcerējās skaisto izstādi, ko redzējusi Mākslas un mūzikas skolā, kāda atminējās, ka zemnieku saimniecībā apskatījuši aitas, govis, ar āboliem barojušas teliņus. Pilsētā jau viņām nekā tāda nav. Kā sacīja Marija, kaut ko par mājdzīvniekiem viņas zina, bet neko daudz. «Pilsētas bērni atbraukuši uz laukiem», situāciju raksturoja Edžus.

Paldies Edžum, viņa vecmāmiņai un Jolantai par rūpēm un viesmīlību, Aldonam un Sarmītei par laipno uzņemšanu savā saimniecībā!

Diāna Siliņa

Mērķis — iesaistīt

12. VIII Mazirbē, Lībiešu tautas namā, izskanēja brīnišķīgs koncerts *Dūdieviņš*.

Tajā piedalījās draugu kopa: Ieva Parša, Aldis Liepiņš, Edgars Saksons, Orests Silabriedis, Gundars Grasbergs un Uģis Brikmanis. Viņi interesanti visi kopā izstāstīja Vizmas Belševicas pasaku no grāmatas *Zem zilās debesu bļodas* par to, kā karalis lauva govij, zirgam, kaķim un sunim iedalīja darbus. Skanēja gan tautā iemīļotas, gan mazāk pazīstamas dziesmas ar V. Belševicas, Klāva Elsberga un Jāņa Elsberga vārdiem. Mākslinieki ar savu uzstāšanos saviļņoja skatītājus, kas bija sanākuši ļoti kuplā skaitā — zāle bija pilna līdz malām. Īsts brīnums bija I. Parša, gan ar savu atbrīvotību, gan spēcīgo un skaisto balsi, gan iejušanos tēlos. Pēc klausītāju skaļajiem un vēl ko gaidošajiem aplausiem, nu jau ar publiku kopā izdziedāta, vēlreiz skanēja dziesma *Kamolā tinēja*, bet pēc tās vēl — *Tu ej, tu nāc.* Kā ievadā sacīja O. Silabriedis, datums izvēlēts tāpēc, ka 12. VII Vizmas svin vārda dienu. Savukārt Mazirbe ir atbilstoša vieta, jo dzejniecei tuva bijusi jūra.

Taču koncertam bija vēl kāds mērķis, par ko pastāstīja tā rīkotāja, Līvu savienības valdes priekšsēdētāja Ieva Ernštreite. Šajā piekrastē savu mājvietu ir atraduši Latvijas sabiedrībā iemīļoti cilvēki: mākslinieki, rakstnieki, mūziķi. Lībiešu krastā dzīve būtu jāveido, šīs radošās personības iesaistot, lai visiem būtu prieks satikties mūsu tautas namā, baudot kaut ko lielisku — kādu mākslas izstādi vai koncertu. «Kam šis nams kalpo? Lai aicinātu kopā tos, kas tagad Lībiešu krastā dzen savas saknes. Ir nomainījušās paaudzes un cilvēki šai vietā. Lūk, koncerts ir beidzies, bet viņi vēl uzkavējas pēc koncerta un nekur nesteidzas. Mums svarīgi šos cilvēkus uzrunāt. Viņi mūs var iedvesmot. Esmu pateicīga Ērikam Stendzeniekam — viņš izgatavoja vairākus materiālus, piemēram, izkārtni pie Lībiešu tautas nama un izdales materiālus par šo kultūrvēsturisko ēku. Tas ir mazumiņš, bet mums ļoti svarīgs, turklāt profesionāli izdarīts. Uzaicināt šī vakara mākslinieku arī ieteica viņš».

Koncerts bija par ziedojumiem Lībiešu tautas nama atbalstam.

Diāna Siliņa

Runas vīriem ir spēks rokās

Jautājumi pašvaldības deputātiem

Mazāk par gadu atlicis līdz kārtējām pašvaldību vēlēšanām. Aizvadīti trīs gadi. Droši vien kaut kas palicis spilgtākā atmiņā, kaut kas pabalējis, bet tas, ko deputāts atceras, acīmredzot arī ir katram pats nozīmīgākais. Atskatoties uz pagājušo laika posmu, vaicājam visu piecu sarakstu līderiem vienādus jautājumus, izņemot dažus no programmas, — tie katram savi. Atbildes publicējam to iesūtīšanas secībā. Savukārt apvienība *Strādāsim kopā!* vēlējās izteikties sarunā. Paldies par atbildēm un atsaucību!

Ansis Roderts, apvienība *Mēs varam*

Vada Sporta, izglītības un kultūras (SIK) komiteju, strādā Finanšu komitejā.

1. Ko tev (un apvienībai) izdevies labu paveikt?

Vispirms gribu uzteikt Alni Auziņu, kurš atrada labāko veidu, kā komunicēt pašvaldībai ar iedzīvotājiem, — pērn *Dundadznieka* darbinieki ar izpilddirektoru un deputātiem devās uz apdzīvotajiem centriem novadā. Savā priekšvēlēšanu programmā mēs bijām ļoti apņēmušies to darīt, bet jāatzīst, ka pats nepietiekami atbalstīju šo ierosmi ar savu klātbūtni.

Kā vienu no saviem lielākajiem veikumiem varu atzīmēt, ka man ir izdevies piegriezt lielāku deputātu vērību un atsaucību Kolkas iedzīvotāju vajadzībām. Esmu iedevis dzirksteli, lai Kolkā būtu bērnu rotaļu laukums, cīnījies, lai Kolkā saglabātos pagasta pārvalde tādā veidā, kāda tā ir pašreiz.

Gribu paldies pateikt arī visiem SIK komitejas locekļiem par labu un konstruktīvu sadarbību. Mums kopā ir izdevies sniegt labu atbalstu novada izglītības iestādēm. Esam veicinājuši kultūras attīstību (budžets kultūrai katru gadu ir audzis). Kvalitatīvie un kvantitatīvie rādītāji kultūras jomā ir tikai auguši, novads ir kļuvis daudz apmeklētāks un interesantāks viesiem.

2. Ko deputāti kopumā izdarījuši ar «plus» zīmi?

Esam iemācījušies sarunāties pie galda. Tas ir arī apvienības *Mēs varam* viens no galvenajiem uzstādījumiem.

Vēlos iedzīvotājiem paskaidrot, ka visus lēmumus sagatavo izpildvaras darbinieki, deputātu pienākums ir tos pieņemt, pielabot, pieņemt vai noraidīt. Mēs pie galda varam mutiski vienoties par kādiem uzdevumiem, kurus tuvākajā laikā ir izpildvarai jāizdara. Būt deputātam ar iniciatīvu ir labās gribas jautājums. Paldies tiem, kas to ir parādījuši, un ar tiem man ir bijusi vislabākā sadarbība, — ar Aldonu Zumbergu un Guntu Abaju. Man pat reizēm *aizmirsās*, ka esam no dažādiem sarakstiem, parasti darbojāmies kā komanda. Esam pat rakstījuši un iesnieguši savus lēmumprojektus, rosinājuši dažādu darba grupu izveidi sasāpējušu jautājumu risināšanai. Esam bijuši aktīvākie diskutētāji, priekšlikumu teicēji, analizētāji. Tas, ka mēs bijām viens vai divi no sava saraksta, piespieda mums nolikt malā politiskos līkločus un strādāt tikai un vienīgi no konstruktīvā redzes leņķa. Bieži vien mazo sarakstu deputātu daļa (negribu lietot vārdu «opozīcija») bija vienotāka un konsekventāka savā rīcībā nekā valdošā apvienība. Šāds darbs pie galda ir tāds, par kuru es sapņoju, kad veidoju savu priekšvēlēšanas programmu.

3. Kas nav tik labi izdevies — personiski un deputātiem kopumā? Kāpēc?

Arī politikā rezultāts ir proporcionāls ieguldītajam laikam. Es deputāta pienākumiem esmu varējis veltīt stipri ierobežotu laiku. Varēju vēl vairāk apmeklēt iestādes, komunicēt ar vadītājiem, ierosināt dažādus jautājumus... **Deputāta iniciatīvai nav uzliktas nekādas robežas** (pasv. mūsu. — *Red.*). Savas kompetences, atbildības un tiesību un pienākumu robežās var darboties 24 stundas diennaktī.

Savukārt novada vadītājiem ir savs darba laiks un atalgojums. Tāpēc lielākā neizdošanās ir bijusi vadības krīze. Tā mūs vajā jau otro sasaukumu un vēl nav beigusies. Tas, ka mums ir bijuši, šķiet, seši izpilddirektori un neviens no viņiem nav trāpījies gana labs, nevar būt kaut kāda nolemtība pār Dundagu. Izpilddirektors ir speciālists — darbinieks. Viņš ir tieši pakļauts domes priekšsēdētājam, un viņiem daudzi darbi jāsadala savā starpā. Ja ir stabila un konstruktīva politiskā vadība, pat viduvējs izpilddirektors var gana sekmīgi darboties. Bet, ja politiskā vadība ir stresā, pat vislabākie izpilddirektori pagurst.

Godīgi sakot, to, ka mums ir domes priekšsēdētājs, īsti neizjutu. Tik, cik aktīvie deputāti rosināja un virzīja, tik arī bija. Nevaru nosaukt pat vienu priekšsēdētāja inovāciju, ar kuru viņš būtu griezies pie deputātiem un guvis atbalstu. Viņa darbība, pēc maniem ieskatiem, vairāk līdzinās «vēl vienu dienu noturēties krēslā», nevis stratēģiski attīstīt konkrētas idejas. Saprotu, ka no viņa puses tas izskatās pēc visu ideju boikotēšanas. Bet es kaut kā nespēju apzināties, ka man un citiem aktīvajiem deputātiem būtu bijuši kādi citi motīvi, kā vien racionāli un konstruktīvi nonākt pie labākā risinājuma. Tāpēc arī saku, ka vadības krīze nebūt nav vēl beigusies. Mums arī joprojām neveicas ar divu svarīgu štata vienību aizpildīšanu — izpilddirektora vietnieka un finanšu speciālista. Pieļauju iespēju, ka ir labi kandidāti, kuri, zinot vadības krīzes esamību, nepiesakās.

4. Ko atlikušajā laikā līdz pašvaldību vēlēšanām noteikti vajadzētu paveikt?

Kopīgi noteikti jādomā par nākamā gada budžetu, lai tajā būtu iekļauta novada attīstība. Ar to kopā saistās arī visas sistēmas optimizēšana.

Personīgi vēlos tikt skaidrībā ar sociālo sektoru. Spriedze šajā nozarē ir bijusi jau ilgi, bet nu esam nonākuši zināmā krīzē. Ir izveidota darba grupa jautājuma izskatīšanai, un es to vadu.

5. Kā veicies sadarboties ar savu komandu — cilvēkiem no sava saraksta?

Apmēram pirmos divus deputāta gadus sadarbība ar apvienību bija laba. Regulāri tikāmies un pārrunājām aktualitātes. Pēdējā gadā atslābu, un palikusi ir vienīgi formāla informēšana par aktuāliem lēmumiem. Šis ir mans pirmais sasaukums kā deputātam, tāpēc lielu paldies gribu teikt savai apvienībai par padomiem un atbalstu sākumā, tas bija nozīmīgi un ir nesis labus rezultātus. Žēl, ka esmu paguris un vairs nav tik daudz laika uzturēt ciešākus kontaktus ar savu komandu.

6. Vai pats un apvienība domā kandidēt nākamajās vēlēšanās?

Esmu atkal pārmaiņu priekšā. Laukos veidot karjeru un apgādāt 6 bērnu ģimeni ir liels izaicinājums. Es tomēr priekšroku vēlos dot medicīnas karjerai. Tāpēc par nākamo sasaukumu vēl neko nezinu. Bet tad, kad vēlēšanas nāks tuvāk, runāšu ar savu apvienību par rīcību. Protams, negribas iesākto, īpaši Kolku, pamest likteņa varā.

Tieši par Kolku... Kurzemnieku, tieši jūras ļaužu, raksturā ir neatvērt savu dvēseli līdz galam. Viņi spītīgi turas pie atsevišķiem iemīļotiem uzskatiem un nostājas, viņos pastāvīgi ir jūtama vēlme par tiem cīnīties un tos aizstāvēt. Viņi nav gatavi atvērties un mierīgi izrunāt jūtīgus jautājumus, ļoti kūtri meklē padomu. Manuprāt, tieši šī mentalitāte ir bijusi un joprojām ir ķīlis ārēji stiprai Kolkas sabiedrībai. Tas negaidīti un pēkšņi pat visrūdītākos patriotus aizved prom no iemīļotās vietas.

Ko vēl varētu darīt jūras ļaužu vienošanai un stiprināšanai? To arī sev jautāju, domājot par nākamajām vēlēšanām.

Jautājumi no apvienības *Mēs varam* programmas

«Veicināt sadarbību starp novada iestādēm».

Atkārtošos — paldies SIK komitejas locekļiem par aktīvu iesaistīšanos! Braucām uz iestādēm, klātienē noturējām pat izbraukuma sanāksmes, saucām uz sanāksmēm nozares vadītājus, arī pats esmu centies runāt ar iestāžu vadītājiem un ieteikt sadarbības veidus. Visi kopā kā SIK komiteja esam čakli strādājuši.

«Veicināt lielajos centros — Dundagā un Kolkā — un trīs mazākajos centros — Mazirbē, Vīdalē un Kaļķos — ciema valžu izveidošanu un darbību».

Grūti cilvēkiem uzspiest to, ko viņi īsti nevēlas. Kolkā ciema valde ir vietā, un par to esmu stāvējis un kritis. Vienīgi tā vairs nav tik aktīva kā Jāņa Dambīša laikā. Viņš to panāca ar savu lielo atvērtību un pozitīvismu, un tas ir jāmācās katram piekrastniekam. Par pārējiem ciemiem — ir atrasts un veicināts cits veids nekā ciema valde — biedrība. Ļoti veiksmīgi tāda darbojas Vīdalē, raksta projektus un labiekārto publiskās vietas. Arī Mazirbē ir izveidota vietējā biedrība, kas vairāk pievēršas tieši vietējai kultūrai. Tas ir liels ieguldījums vietējo iedzīvotāju aktivizēšanai. Vasarā šeit ir daudz tūristu, tāpēc tieši šāda darbība ir vietai vispiemērotākā.

«Veicināt vietējo uzņēmēju konsultatīvās padomes izveidi un atbalstīt tās darbību».

Pārāk maz uzņēmēju saskatīja šādā veidojumā kādu jēgu. Viņu realitāte mūsu valstī ir visai smaga, tāpēc viņi meklē daudz taustāmākus atbalsta veidus. Šai idejai vajag pavisam citu virzienu, piemēram, inkubatoru. Bet, cik reāli to izveidot mūsu mazajā novadā, ir vēl pētāms jautājums.

«Veicināt Dundagas tautas nama atjaunošanu, plašāk iesaistot sabiedrību, t.sk. biedrības».

Mūsu sasaukuma laikā ir izdevies atjaunot dažas telpas tautas namā jauniešiem. Ir arī atrasts veids, kā šīs telpas kvalitatīvi apdzīvot. Par šāda veida atjaunošanu, kā mēs to plānojām darīt, ir vienisprātis, šķiet, visi deputāti. Atliek vienīgi gaidīt uz projektu iespējām un aktīvi tos rakstīt.

«Izglītības iestādēs nodrošināt pašvaldības organizētu kvalitatīvu ēdināšanu un tās pastāvīgu kontroli».

Savas darbības sākumā mēģināju ieteikt šādu variantu, bet tas, no juridiskā viedokļa, nebija viegli izdarāms, lai neteiktu, ka gandrīz neiespējami. Izejot visādus krustceļus, beidzot ir atrasts kompromiss — no ilggadīgajiem labajiem darbiniekiem izdevies izveidot vietēju uzņēmumu. Cerams, ka turpmāk arī viss noritēs gludi un šis uzņēmums uzvarēs konkursā.

«Izveidot atbalsta sistēmu skolēnu darbam vasarā, sadarbojoties ar vietējiem uzņēmējiem».

Arī par šo jautājumu visi deputāti bija vienisprātis, un, līdzko parādījās iespēja nodarbinātības dienestā iegūt līdzekļus šim pasākumam, tā arī izpildvara sagatavoja dokumentus, visi deputāti vienprātīgi atbalstīja. Nu jau vismaz trīs vasaras skolēni gan Dundagā, gan arī Kolkā strādā dažādus darbus Saimnieciskā dienesta uzraudzībā.

Gunta Abaja, apvienība *Mūsu novadam*

Strādā Attīstības un plānošanas komitejā un Finanšu komitejā.

1. Ko tev (un apvienībai) izdevies labu paveikt?

Esmu godprātīgi pildījusi deputāta pienākumus — izskatījusi un lēmusi par izpildstruktūras sagatavotajiem jautājumiem, izteikusi priekšlikumus par aktuāliem jautājumiem un sagatavojusi dažus lēmumprojektus izskatīšanai domes sēdē. Jau otro gadu vadu pašvaldības Privatizācijas, atsavināšanas un iznomāšanas komisiju. Esmu aktīvi atbalstījusi dažādu novada attīstības jautājumu virzību, lai rastu iespējas iegūt papildu finansējumu.

Vairākkārt esmu konsultējusies ar savas apvienības saraksta cilvēkiem par tiem domes lēmumprojektiem, kuros mana kompetence nebija pietiekama, bet kāds cits to pārzināja daudz labāk, vai arī vajadzēja plašāku skatījumu un viedokļu saskaņošanu.

2. Ko deputāti kopumā izdarījuši ar «plus» zīmi?

Veiksmīgi atrisināta Kaļķu bibliotēkas turpmākā pastāvēšana piemērotās telpās. Apstiprināta novada Attīstības programma un Ilgtspējīgas attīstība stratēģija.

3. Kas nav tik labi izdevies — personiski un deputātiem kopumā? Kāpēc?

Diemžēl vēl nav izdevies optimizēt un uzlabot izpildstruktūras darbu, ko ietekmēja arī biežā izpilddirektoru maiņa.

4. Ko atlikušajā laikā līdz pašvaldību vēlēšanām noteikti vajadzētu paveikt?

Pabeigt iesākto, pusdarīto līdz galam. Panākt, lai pašvaldības izpildstruktūra strādā pilnvērtīgi novada iedzīvotāju vajadzību un atbalsta pasākumu nodrošināšanai.

5. Kā veicies sadarboties ar savu komandu — cilvēkiem no sava saraksta?

Ar sava saraksta cilvēkiem konsultējos par konkrētiem jautājumiem. Visi viņi ir aktīvi strādājoši, un, respektējot viņu aizņemtību, neesam bieži sanākuši visi kopā, bet savstarpēji kontaktējamies, apmaināmies ar aktuālo informāciju. Man ir svarīgs sava saraksta komandas cilvēku viedoklis.

6. Vai pati un apvienība domā kandidēt nākamajās vēlēšanās?

Apvienībā neesam par to runājuši, un arī pati par to pašreiz nedomāju, jo ir daudz citu aktuālu jautājumu. Pati sev vaicāju: vai es ar savām zināšanām un pieredzi varu sniegt pozitīvu virzību pašvaldībai aktuālos jautājumos un ilgtspējīgai attīstībai? Vai manas zināšanas un pieredze ir vajadzīga un noderīga?

Jautājumi no apvienības *Mūsu novadam* programmas

«Uzlabosim sadarbību ar iedzīvotājiem, reizi ceturksnī organizējot tikšanos ar novada iedzīvotājiem».

Vēlētāju saraksti veido savas programmas un iekļauj konkrētus pasākumus ar domu, ka to visu īstenos, ja konkrētais saraksts iegūs noteicošo balsu skaitu un varēs virzīt kopējo politiku. Mūsu gadījumā no saraksta domes sastāvā esmu viena pati, tādēļ man nav iespējams īstenot visu to, ko esam iekļāvuši savā programmā.

Būtībā vadošajam domes sarakstam un it sevišķi domes priekšsēdētājam pārējo vēlētāju sarakstu programmas ir par pamatu viena vai otra novadam aktuāla jautājuma virzībai, jo programmā jau ir iekļauts skatījums uz konkrēto rīcību un sarakstu pārstāvošā deputāta attieksmi.

Pati darbojos Attīstības un plānošanas komitejā un Finanšu komitejā, līdz ar to aktīvi sekoju līdzi novada attīstības un investīciju piesaistes jautājumiem.

Pirms diviem gadiem, sasaukuma darbības sākumā, atbalstīju avīzes *Dundadznieks* tikšanās pasākumus ar iedzīvotājiem. Pati piedalījos tikšanās reizē Vīdales skolā un Dundagas pilī. Joprojām uzskatu, ka vismaz reizi ceturksnī domes priekšsēdētājam un izpildstruktūras vadošiem speciālistiem ir jātiekas ar iedzīvotājiem plašākā lokā.

«Turpināsim attīstīt novada infrastruktūru, attīstot tirgus vietu izveidi Kolkā un Mazirbē».

Sekoju līdzi iespējām piesaistīt investīcijas novada infrastruktūras attīstībai. Pašreiz ir iespējams uzsākt projekta ieceres gatavošanu par tirgus vietas izveidi Kolkā un Mazirbē, bet te ir jāiesaistās pašvaldības izpildstruktūrai, lai uzsāktu pārrunas ar vietējiem iedzīvotājiem un uzņēmējiem. Esmu gatava palīdzēt ar ieceres attīstīšanu, bet vispirms pašiem kolciniekiem un arī mazirbniekiem ir jāsaprot, kādu tirgus vietu viņi ir gatavi pieņemt.

«Pilnveidosim iedzīvotāju mājokļu kvalitāti, sakārtojot pašvaldības dzīvojamo fondu maznodrošināto ģimeņu atbalstam».

Lai aktīvāk virzītu pašvaldības īpašumu sakārtošanu, to skaitā dzīvojamā fonda atjaunošanu, esmu iesaistījusies Privatizācijas, atsavināšanas un iznomāšanas komisijas darbā, uzņemoties tās vadību. Diemžēl darbs nenotiek tik raiti, kā to gribētos, jo šo jautājumu tehniskā sagatavošanā pašvaldības izpildstruktūras jauda nav pietiekama.

Ar domes lēmumu ir izveidota atsevišķa

dzīvokļu piešķiršanas komisija, kuras darba pamatā ir domes apstiprinātie un pilnveidotie saistošie noteikumi *Par palīdzību dzīvokļu jautājumu risināšanā*.

«Pilnveidosim izglītības, kultūras un sporta darbu, meklējot finansējumu iesāktās sporta jaunbūves pabeigšanai Kolkā».

Joprojām uzskatu, ka ir jārod līdzekļi iesāktās Kolkas sporta halles pabeigšanai. Tomēr arī šajā jautājumā galvenā virzība bija un ir jāuzņemas vadošajam sarakstam, kā arī pašiem kolciniekiem jāvienojas par optimālo risinājumu nepabeigtai būvei un tās izmantošanu. Jāņem vērā — naudu vajadzēs ne tikai būves pabeigšanai, bet arī tās turpmākai uzturēšanai.

«Rūpēsimies par drošību, aktivizējot pašvaldības policistu preventīvo darbu».

Drošības un sabiedriskās kārtības uzturēšanas nodrošināšanas jomā pēdējos gadus ir ieguldīts, uzstādot videonovērošanas kameras. Diemžēl jau ilgāku laiku vakanta ir otra pašvaldības policista amata vieta, kas neļauj pilnveidot pašvaldības policistu preventīvo darbu.

Aldons Zumbergs, apvienība *Novadnieki*

Strādā Sporta, izglītības un kultūras komitejā un Finanšu komitejā

1. Ko tev (un apvienībai) izdevies labu paveikt?

Nevaru neko īpašu atzīmēt. Divus gadus uzvarētāji vēlēšanās ar mums nesadarbojās, uzskatīdami, ka paši visu zina un mūsu līdzdalība pašvaldības dzīvē nav nepieciešama. Tagad esam panākuši, ka spriežam kopīgi. To tad arī varētu saukt par «labo» darbu.

2. Ko deputāti kopumā izdarījuši ar «plus» zīmi?

«Plus» zīme būtu liekama apstāklim, ka dome pieņēma profesionāli izstrādātus attīstības plānošanas dokumentus. Tas dod iespēju pašvaldības iestādēm labāk plānot savu darbu un politiķiem — izvairīties no *fikso ideju* lēmumu pieņemšanas.

3. Kas nav tik labi izdevies — personiski un deputātiem kopumā? Kāpēc?

Turpinot iepriekš teikto, jāatzīst, ka šis sasaukums pašvaldības attīstībai ir tukšs laiks. Iepriekšējais sasaukums atmiņā ir palicies ar konfliktiem starp līderiem. Taču tajā laikā paveiktais un uzsāktais ir pilnīgi nesalīdzināms ar šo. Šim sasaukumam par sliktu, protams.

4. Ko atlikušajā laikā līdz pašvaldību vēlēšanām noteikti vajadzētu paveikt?

Būtu jāizvairās no tādas pieejas, ka kaut kas jāpaveic tikai tāpēc, ka tuvojas vēlēšanas. Jāstrādā sistemātiski un pēc plāna.

5. Kā veicies sadarboties ar savu komandu — cilvēkiem no sava saraksta?

Domē strādājām es un Smaida Šnikvalde, kā arī Ēriks Bērzkalns vienu mēnesi. A/s *Latvijas Valsts meži* vadība nedeva atļauju Ērikam savienot deputāta pienākumus ar darbu uzņēmumā. Konsultācijās par svarīgāko lēmumu pieņemšanu piedalījās tuvākie vēlētāju apvienības rezervisti Tamāra Zoltāne un Aldis Tindenovskis.

6. Vai pats un apvienība domā kandidēt nākamajās vēlēšanās?

Uz šo jautājumu vēl nav atbildes. Katrā ziņā neesmu gatavs uzņemties līdera lomu. Un, ja ir tāds tas darbs kā šajā sasaukumā, tad žēl iztērētā laika.

Jautājumi no apvienības *Novadnieki* programmas

«Sadarbībā ar uzņēmējiem organizēsim interešu izglītību ražošanas pamatapmācībā skolās un veicināsim skolēnu nodarbinātību vasaras brīvlaikā. Piesaistīsim investoru Kolkas *Jūras Pērļu* attīstībai».

Attīstības programmā ir ieplānots: ieviest uzņēmējdarbības pamatus kā mācību priekšmetu Dundagas vidusskolā; izstrādāt un ieviest projektu Kolkas ciema ēku grupas *Jūras Pērles* pārveidei.

«Pabeigsim Kolkas sporta halles būvniecību».

Kolkas ciema sporta halles celtniecība paredzēta Attīstības programmā.

«Izveidosim sociālos dzīvokļus».

Dome ir pieņēmusi lēmumu par sociālo pakalpojumu paplašināšanu pansijas *Jaundundaga* ēkā. Mūsu skatījumā tie ir arī sociālie dzīvokļi.

«Iedibināsim jaunas tradīcijas un pasākumus skolotāja Ernesta Ābola piemiņai».

Ernesta Ābola piemiņas pasākumu aicināsim iekļaut 2017. gada plānos, kad 22. oktobrī pieminēsim viņa 95. dzimšanas dienu.

«Atbalstīsim novada jauniešus izglītības iegūšanā pašvaldībai nepieciešamās profesijās».

Nav līdz šim aktualizēts.

«Panāksim, lai uzlabotu interneta, mobilo sakaru un TV apraides pārklājumus».

Pašvaldības Attīstības programmā paredzēts: politiskā lobēšana valsts reģionālo ceļu rekonstrukcijai. Par atbildīgo noteikts domes priekšsēdētājs. Programma paredz veicināt sakaru un informācijas tehnoloģiju kvalitātes uzlabošanu.

Linda Pavlovska-Dišlere, apvienība *Kopsolis*

Strādā Attīstības un plānošanas komitejā un Finanšu komitejā.

1. Ko tev (un apvienībai) izdevies labu paveikt?

Paveikto darbu ir daudz. Vai tie ir labi paveikti vai ne tik labi, tas ir bijis un būs atkarīgs no kopīga un koleģiāla lēmējvaras un izpildvaras darba, jo, kā vēlētājiem zināms, apvienību *Kopsolis* novada domē pārstāvu tikai es. Neesmu ne pozīcijas, ne opozīcijas deputāte. Pirms novadam nozīmīgu lēmumu pieņemšanas vienmēr esmu centusies iedziļināties jautājuma būtībā, uzklausījusi attiecīgās jomas pašvaldības speciālistu, kā arī citu apvienību deputātu argumentus un viedokļus. Apzinos, ka reizēm ir sanācis kļūdīties kāda lēmuma pieņemšanā, balsojot «par» vai «pret».

2. Ko deputāti kopumā izdarījuši ar «plus» zīmi?

Par to lai spriež vēlētāji, sabiedrība, no deputātu puses tā skanētu kā lielība...

3., 4. Kas nav tik labi izdevies — personiski un deputātiem kopumā? Kāpēc? Ko atlikušajā laikā līdz pašvaldību vēlēšanām noteikti vajadzētu izdarīt?

Izstrādātā Dundagas novada Attīstības programma 2014.–2020. gadam un Dundagas novada Ilgtspējīgas attīstības stratēģija 2014.–2030. gadam ir pamats izdarītajiem un vēl daudz darāmajiem darbiem novada stabilai izaugsmei. Protams, visam vajag finansiālu segumu, tā kā ne vienmēr ir izdevies īstenot iecerēto. Deputātiem reizēm ir jāizšķiras par veicamo darbu prioritātēm.

5. Kā veicies sadarboties ar savu komandu — cilvēkiem no sava saraksta?

Regulāri sazinos ar savas apvienības saraksta cilvēkiem, kā arī apvienības *Kopsolis* atbalstītājiem. Man ir ļoti svarīgs dažādu jomu zinošu cilvēku padoms un viedoklis. Ne reizi vien no tā ir bijis atkarīgs mans balsojums kādu lēmumu pieņemšanā. Diemžēl ar dažiem saraksta cilvēkiem kontakts ir zudis...

6. Vai pati un apvienība domā kandidēt nākamajās vēlēšanās?

Vēl jau priekšā teju vesels gads, apvienība *Kopsolis* turpina un turpinās savu darbību.

Jautājumi no apvienības *Kopsolis* programmas

«Nodrošināsim konsultācijas un pieredzes apmaiņas pasākumus par mārketingu, kooperāciju, daudzveidīgu uzņēmējdarbību un produkcijas pārstrādi».

Biežās izpilddirektora maiņas novadā ir bremzējušas iesākto ideju, darbību un iestrādes šī jautājuma īstenošanā, un diemžēl tik labi iesāktās lietas ir atstātas bez turpinājuma.

«Rosināsim valsts autoceļu uzlabošanu novadā».

Šajā jomā strādājošie pašvaldības speciālisti regulāri griežas atbildīgajās institūcijās ar ieteikumiem, ierosinājumiem, lūgumiem, lai veiktu Dundagas novadā esošo valsts autoceļu uzlabošanu.

«Veiksim visas nepieciešamās aktivitātes Eiropas Savienības fondu naudas apgūšanai un piesaistei ūdenssaimniecības un kanalizācijas tīklu rekonstrukcijai, lai nodrošinātu iedzīvotājus ar kvalitatīvu dzeramo ūdeni».

Tā kā piedalīšanās Eiropas Savienības (ES) izsludinātajos projektos par ūdenssaimniecības uzlabošanu tiek diktēta ar dažādiem nosacījumiem, iepriekšējā laika posmā ir apgūts tikai neliels ES projekts *Ūdenssaimniecības infrastruktūras Dundagas novada Kolkas pagasta Kolkas ciemā*, kas ļāva izbūvēt notekūdeņu attīrīšanas iekārtas.

«Nodrošināsim sociālo pakalpojumu pieejamību un daudzveidību ikvienam novada iedzīvotājam».

Jebkuram iedzīvotājam pēc vajadzības ir iespēja saņemt nepieciešamos sociālos pakalpojumus.

«Izveidosim jauniešu centrus Dundagā un Kolkā».

Dundagas novadā strādā jaunatnes lietu speciāliste Aiga Ūdre, kas aktīvi darbojas Dundagā un Kolkā. Dundagā ir izveidots Brīvā laika pavadīšanas centrs, kurā jauniešiem iespējams pulcēties un rīkot dažādas sev interesējošas aktivitātes. Aigai ir ļoti laba sadarbība arī Kolkas jauniešiem. Arī Kolkā domā par telpām, kurās jauniešiem būtu iespējams īstenot savas brīvā laika pavadīšanas ieceres.

«Motivēsim citu novadu jauniešus izvēlēties Dundagas vidusskolu par savu mācību iestādi».

Vidusskolēniem piedāvā iegūt «B» kategorijas autovadītāja apliecību un apmaksātas autovadīšanas apmācības. Ir iespēja saņemt stipendijas vidusskolēniem, kas sasnieguši ievērojamus rezultātus ikdienas mācībās, kā arī saņemt naudas balvas par sasniegumiem vispārējā izglītībā, profesionālās ievirzes un interešu izglītībā, kas gūti, piedaloties starpnovadu, Kurzemes reģiona, valsts mēroga mācību priekšmetu olimpiādēs, sporta sacensībās, konkursos un skatēs.

Jautāja un apkopoja Alnis Auziņš

Saruna

Piedalās apvienības *Strādāsim kopā!* vadītājs, domes priekšsēdētājs un Finanšu komitejas vadītājs Gunārs Laicāns un apvienības deputāts Guntis Pirvits, Attīstības un plānošanas komitejas vadītājs un Finanšu komitejas loceklis.

— Ko katram no jums un apvienībai ir izdevies labu paveikt?

G. L.: — No apvienības domē ievēlēja četrus deputātus. Bijām un esam mazākumvaldība. Viss, kas ir paveikts, ir tikai tāpēc, ka par tiem balsojām ne tikai mēs vien, bet arī pārējo apvienību deputāti. Kopā esam izdarījuši daudz labu darbu. Nav nekā svarīgāka par politisko stabilitāti. Apvienība nāca kopā krīzes situācijās, kurās vienoti pieņēmām lēmumus.

G. P.: — Patiešām paldies pārējo sarakstu deputātiem, kas atbalstījuši lēmumus! Četri mēs tik un tā neko nevarētu izdarīt. Bija arī noraidīti lēmumi, kas varbūt būtu bijuši lietderīgi un laikam atbilstoši, piemēram, elektromobiļa iegāde. Tagad, braukājot pa Eiropu, redzamas daudzas elektromobiļu uzpildes stacijas. Taču toreiz vairākums nobalsoja pret šo ieceri.

G. L.: — Mūsu četriniekā šķelšanās nav bijusi. Politiskās krīzes laikā bijām ļoti vienoti.

G. P.: — Nē, šķelšanās nav bijusi gan.

G. L.: — Arī četriniekā bijusi neapmierinātība ar domes priekšsēdētāja darbu. Man pateica, ka nevar tā būt, ka skrienu pa priekšu viens pats, ka vajag biežāk pārējiem mūsu apvienības deputātiem un visai apvienībai skaidrot, ko un kāpēc daru tieši tā. To arī atzinu. Piedzīvoju lielu spiedienu, lai pats no amata atkāptos. Ja aiz durvīm stāvētu ļaužu pūlis un sauktu: «Noliec mandātu!», tad jā, es to izdarītu, bet tā nebija.

G. P.: — Ja atceramies politisko krīzi 2013. gadā... Toreiz raibi gāja, internetā pat bija lasāmas ķengas. Tās tikai liecina par ķengātāja iekšējo kultūru. Iepriekšējais sasaukums bija sarežģīts — domes priekšsēdētāji mainījās ik pa laikam. Kad tikām pāri politiskai krīzei, darbs domē stabilizējās. Nav vienotības atsevišķos jautājumos, bet tas arī ir saprotams, jo katrai apvienībai ir savi vēlētāji, ar kuriem viņi sazinās. Ja runā par labajiem darbiem, tie jājautā novada iedzīvotājiem, jo viņi vislabāk to zinātu pateikt.

— Jā, protams! Taču ir jābūt arī pašvērtējumam!

G. L.: — Kopā esam pieņēmuši un īstenojuši daudz labu darbu. Ir stipendijas vidusskolēniem, jaundzimušo uzņemšana dundadznieku un kolcinieku saimē. Daudz izdarīts ielu izgaismojumu izbūvē. Pabeigti lielie projekti: pils pagalma rekonstrukcija un estrādes būvniecība. Nokomplektēta Attīstības nodaļa un Būvvalde, kas nu strādā visās darba dienās. Darbā pieņemta novada sporta organizatore. Pieņemts lēmums par atbalstu vietējo iniciatīvu projektiem, un visi apstiprinātie pērn arī īstenoti. Remontēta *Mazā skola*, atbalstītas balvas par sasniegumiem pedagogiem un skolēniem. Pieņemts jauns nolikums par 18. novembrī godināmajiem. Labs paraugs publiski privātai partnerībai ir Kaļķu bibliotēkas jaunās telpas. Dome atbalstījusi skolēnu nodarbināšanas programmu vasarā. Izveidojusies lieliska sadarbība ar Čehiju.

Kas pieņemts un īstenots, tas noticis, pateicoties domei kopumā. Mazākuma valdībā vienmēr ir grūti strādāt. Visi deputāti bijuši pietiekami atbildīgi.

G. P.: — Iekustināts arī jautājums par dīķa tīrīšanu. Cilvēki te gaida kādu plašāku skaidrojumu.

G. L.: — Ir sagatavoti dīķa priekšizpētes projekti. Darbā pieņemta profesionāla projektu vadītāja, kas sagatavojusi pieteikumus lielajiem Eiropas Savienības projektiem. Jāņem vērā, ka iepriekš šajā ziņā bijis tukšais laiks — beidzies viens plānošanas posms un sākusies gatavošanās nākamajam.

— Labie darbi ir nosaukti. Bet kas nav tik labi izdevies?

Nobeigums 8. lappusē

• Kā vienu no labajiem darbiem domes priekšsēdētājs atzina deputātu pieņemto lēmumu par atbalstu vietējo iniciatīvu projektiem. Pērn dome finansiāli atbalstīja vairākus, arī biedrības Visvīdale *iesniegto, kurā tā Vīdales centrā uzstādīja informācija stendu, bet pie skolas — trīs pagatavotos solus un šūpoles, kā arī izveidoja dobi ar klintsrozītēm. Attēlā — stenda atklāšana, kur pateicībā par profesionālo padomu un ieinteresētību lentu pārgriezt uzticēts Tūrsima informācijas centra vadītājai Alandai Pūliņai.* *Diānas Siliņas foto*

G. L.: — Mainījušies izpilddirektori. Viņi gan aizgājuši paši pēc savas vēlēšanās. Pašreizējā izpilddirektore ir nostrādājusi 4 mēnešus. Viņa profesionāli pārzina pašvaldības finanses. Pašlaik mums darbā nav neviena pašvaldības policista. Īpaša uzmanība policistiem vasarā jāpievērš piekrastei. Nav sabiedrisko attiecību nodaļas.

G. P.: — Mums nav atgriezeniskās saites, nezinām, ko par mūsu lēmumiem domā iedzīvotāji. Informāciju ir grūti atrast, cilvēki nezina, kur viņiem dažādu vajadzību gadījumos griezties.

G. L.: — Šodien liela loma ir sociālajiem tīkliem. Mums ar to jārēķinās.

G. P.: — Varbūt domes paveiktais jāliek sociālajos tīklos. Tad veidosies diskusija. Mums liekas, ka esam pieņēmuši kādu labu lēmumu, bet ko par to domā iedzīvotāji?

G. L.: — Turpinot par nepadarīto, nav atrisināts jautājums par Kolkas sporta halli un Dundagas tautas namu.

G. P.: — Varbūt par sporta halli jāliek ziņa sociālajos tīklos un atrodas kāds risinājums...

G. L.: — Nav skaidrs, kā varētu apsaimniekot *Jūras Pērles*. Nav izstrādāta mājokļu politika. Nav atrisināts jautājums par SIA *Kolkas ūdens*. Nav skaidrs, kam pieder Mazirbes jūrskola. Nav nosiltināta neviena daudzdzīvokļu māja Dundagā.

— Kāpēc šie darbi nav paveikti?

G. L.: — Galvenokārt tāpēc, ka budžets nav neierobežots.

— Ko atlikušajā laikā līdz pašvaldību vēlēšanām noteikti vajadzētu paveikt?

G. L.: — Pirmais un pats svarīgākais — mums būs jāizvērtē daudzas lietas saistībā ar pedagogu algu reformu. Izglītībai tiek vislielākā budžeta daļa. Izglītības un zinātnes ministra Kārļa Šadurska nostāja ir — mēs neko nelikvidējam, bet mēs dodam konkrētas likmes atkarībā no skolēnu skaita, lai pārējo finansē pašvaldība! Daudz kas būs jāizvērtē un jāpieņem nepopulāri lēmumi.

G. P.: — Pašvaldība ir valsts sastāvdaļa. Ir uzdevumi, ko valsts mums uzliek par pienākumu, un ir tādi, ko esam apņēmušies darīt paši. Būs jānodrošina tās funkcijas, kas mums nodotas, par pārējo būs jālemj, nebūs jau cita risinājuma.

G. L.: — Nekādā gadījumā nepalielināt jaunas amatu vietas, rezerves jāmeklē budžeta iekšienē. Tāds ir arī pārējo deputātu uzstādījums. Izpilddirektore mums ir kompetenta, viņa turpinās veidot savu komandu.

G. P.: — Izpilddirektorei vajag savu komandu, un tie ir vadošie speciālisti. Nevar būt tā, ka komitejas vai domes sēdē lemjam kādu jautājumu, bet speciālista nav. Mēs, deputāti, arī neesam dievi zemes virsū.

Ja jautājums skar konkrēto struktūru, speciālistam vajadzētu būt klāt. Ja man bizness ir problēmas, es atbildu uz telefona zvanu pat tad, kad atrodos kalna galā Norvēģijā.

Man kā deputātam vajag tādus speciālistus, kas piedāvā vairākus variantus, par ko varam lemt, bet pašvaldības darbiniekiem būtu jāsaprot, kas sabiedrībai ir vajadzīgs. Te ir darbs sabiedrisko attiecību speciālistam, kas ir kā tilts vai buferis starp lēmējvaru, izpildvaru un sabiedrību.

G. L.: — Citu apvienību deputāti man pārmet, ka es nestrādāju, nepielieku speciālistu pie darba. Jāsaprot, ka ir izpildvara un lēmējvara, un domei ir jālemj jautājumi, nepārkāpjot savu vēlētāju intereses un argumentējot tos pārējiem deputātiem. Izpildvaras darbiniekiem ir jābūt profesionāļiem un lojāliem, viņiem nav jājaucas politikā. Kad būs politiskā stabilitāte, viņi to arī nedarīs.

Līdz vēlēšanām jānostiprinās izpildvarai, lai varētu strādāt neatkarīgi no tā, kādi politiķi nāks. Varam to nostiprināt, ļaujot izpilddirektorei veidot komandu no speciālistiem, nepalielinot štatus.

— Kāda ir bijusi sadarbība ar savu komandu — cilvēkiem no sava saraksta?

G. L.: — Tas ir bijis visvājākais punkts arī mums. Pašvaldības vēlēšanās būtu jāpiedalās partiju sarakstiem, nevis apvienību, jo piesaiste partijai ir ciešāka. Mēs ar Gunti esam *Vienotībā*. Ejam uz sapulcēm, izsakām arī mūsu neapmierinātību. Reizēm mums ir lepnums par to, citreiz — kauns. Bet kas piesaista apvienībai? Lielākajai daļai tā ir vajadzīga tikai tādēļ, lai līderis iekļūtu domē.

— Un tagad, lūdzu, jūsu komentāru par konkrētām lietām no jūsu programmas. «Attīstīsim un pilnveidosim pašvaldībā e-pārvaldi un ieviesīsim vienas pieturas aģentūra».

G. L.: — Ir izveidots Klientu apkalpošanas centrs, kas arī ir tā pati vienas pieturas aģentūra. E-pārvalde ir programmas *Namejs* un *Visvaris*, kā arī *BIS* (*Būvniecības informācijas sistēma*).

— «Attīstīsim novada infrastruktūru, lai sekmētu investoru interesi esošo un jauno ražotņu atvēršanā un attīstībā».

G. L.: — Ir plānots īstenot projektu *Rūpnieciskās teritorijas attīstība Dundagas novadā*, piesaistot Eiropas reģionālā attīstības fonda finansējumu.

G. P.: — Pašvaldībā un arī sabiedrībā par maz zina par uzņēmējiem. Vai kāds, piemēram, zina, kādi mums ir uzņēmēji, ar ko viņi nodarbojas un kas būtu darāms, lai viņus atbalstītu. Ir iecere mainīt apgaismojumu Ernesta Dinsberga ielā. Elektrību piegādā pa gaisa kabeļiem. Ir sarežģīti tikt pie lielāka pieslēguma. Iespējams, ka ar projektu vadītājas palīdzību var šo lietu risināt. Ja jautāju, man atbild, ka tā ir mana problēma. Bet tas nozīmē, ka šeit nav attīstības! Nākamais jautājums man kā uzņēmuma vadītājam ir par attīrīšanas iekārtām. Ja pašvaldība nenāks pretī un liks pienotavai tikai sodus maksāt, tad ražotnei būs sarežģīti pastāvēt. Gribētu, lai uzņēmējiem ar Būvvaldi un citiem pašvaldības speciālistiem izveidotos labas sadarbība.

G. L.: — Šis ir pirmais projekts, kur ies kopā pašvaldība un uzņēmēji. Mēs radām infrastruktūru, lai uzņēmēji var darboties.

G. P.: — Iespējams, ka būs vēl citi projekti, bet tie jādara uzņēmējiem zināmi. Vai visi uzņēmēji zināja, ka būs šis projekts? Tad būtu vēl kādas idejas attīstītas. Tāpēc vajadzīgas sabiedriskās attiecības.

G. L.: — Ir jau vēl brīvas nišas, kur uzņēmējdarbībai attīstīties. Dundagā lieti noderētu vieta, kur labotu velosipēdus, zāles pļāvējus. Kāds varētu uzņemties apsaimniekot arī kapliču. Mums šeit vajag konkrētus pakalpojumus. Esmu arī vietējos aicinājis strādāt, bet neesmu saņēmis atsaucību. Varbūt jāuzrāda brīvās nišas un jāpiedalās Latvijas Institūta uzsāktajā sociālajā kustībā *Gribu tevi atpakaļ*.

— Nākamais solījums programmā skan šādi: «Veicināsim sadarbību piekrastes zvejnieku un iedzīvotāju problēmu risināšanā».

G. L.: — Piekrastē dzīvo 10% vietējo un 90% vasarnieku, no kuriem kādi ir deklarējušies arī mūsu novadā. Viņi ir ļoti situēti cilvēki, un mūsu pašvaldības kontā nonāk lieli nodokļi. Piekrastē saduras 2 intereses: vietējo un vasarnieku. 2009. gadā, kad izveidojās novads, darbu uzsāka arī Kolkas ciema valde. Tas politiski nebija pareizi, jo mums ir Kolkas pagasts ar 8 ciemiem! Tagad izpilddirektore strādā, lai izveidotu Kolkas pagasta valdi, kur no katra ciema būtu pa vienam pārstāvim. Problēmas piekrastē ir acīmredzamas: drošība, atkritumu problēma, ceļi un meliorācija. Mūsu uzstādījums ir — nevis Kolkas ciema valde, bet Kolkas pagasta valde. Jārunā ar vasarniekiem, viņi jāpārliecina. Viņi arī ir patrioti un pietiekami ietekmīgi cilvēki. Mums var noderēt viņu padoms. Mazirbē paredzēta pirmā sanāksme, kur piedalīsies domes priekšsēdētājs, izpilddirektore un 8 ciemu pārstāvji.

— Un kā ar zvejniekiem?

G. L.: — Kad iesaistījos aktīvā darbībā, pārlasīju Viļa Lāča *Zvejnieka dēlu*. Mūsu zvejniekiem pietrūkst Garozas, kas viņus saturētu kopā. Viņi ir katrs par sevi.

— Jūsu programmā bija arī punkti par sporta būvēm un stadioniem: «Turpināsim iesākto sporta būvju celtniecību» un «Plānveidīgi rekonstruēsim stadionus, labiekārtosim novada peldvietas».

G. L.: — Mūsu infrastruktūra sportā ir nepilnīga. Kaut cik saposts ir stadions pie *Mazās skolas*. Pietrūkst arī sporta inventāra. Mums nav programmas, cik daudz sporta inventāra katrā gadā iegādāties.

G. P.: — Dundagas pagastā līdz šim nebija arī sporta organizatora. Bet nu ir izdevies to pieņemt. Svarīgi arī, lai šis darbinieks būt pilnībā pārņemts ar savu darbu, nevis domātu, ka tā ir silta vieta, kur tērēt piešķirto budžetu. Līdz šim paveiktais sporta organizatori raksturo pozitīvi. Sporta budžets arī ir gaužām mazs. Jautājums gan ir, vai varam lielāku atļauties.

G. L.: — Peldvietas mums nav. To vajadzētu izveidot Pācē. Sporta organizatoram būs jādomā viss par sportu, arī par peldvietām.

— Un pēdējais komentējamais punkts: «Uzlabosim pašvaldības dzīvojamo fondu maznodrošināto ģimeņu atbalstam».

G. L.: — Mājokļu politikai jābūt labi izstrādātai un deputātu atbalstītai. Ceru, ka nākamais sasaukums pie šī jautājuma piestrādās. Mums griba ir bijusi liela, bet izdarīt nav sanācis. Mājokļu politika nav tikai mūsu apvienības jautājums, tajā jāgūst atbalsts no visiem deputātiem. Ir lietas, ko varējām izdarīt, un tādas, ko četri vien nespējām.

— Vai jūs abi domājat kandidēt nākamajās vēlēšanās? Un pati apvienība?

G. L.: — Politikā esmu jau 27 gadus. Tas ir nepiedienīgi ilgi. Varu paziņot, ka lieku treknu punktu — nākamajās pašvaldības vēlēšanās vairs nekandidēšu un nebūšu nevienā sarakstā.

Veltīšu sevi tikai Dundagas novada pētniecībai, kas man ļoti patīk.

G. P.: — Nezinu, kā viss izvērtīsies. Ja veidosies pietiekami laba komanda, tad varbūt piedalīšos. Arī es esmu šeit jau pietiekami ilgi, bet kādam jau arī domē jāstrādā. Tas uzliek arī lielus pienākumus, un saprotu, ka ne vienmēr spēju visos jautājumos pietiekami iedziļināties.

G. L.: — Apvienība *Strādāsim kopā!* izveidojās 2001. gadā. Man ir bijis gods būt vienā komandā ar Māri Pētersonu, Asju Feltu, Ēriku Bērzkalnu, Daini Derkevicu, Aigaru Zadiņu un daudziem citiem izciliem novada ļaudīm. Guntis Pirvits bijis no pašiem pirmsākumiem. Visi viņi bija uzticami komandas biedri. Paldies visiem viņiem! Parasti mums ar Austri Kristapsonu bijis katram savs saraksts, bet beigās jau bijām kopā. Viņu atceros ar lielu cieņu.

Apvienība *Strādāsim kopā!* nākamajās vēlēšanās par līderi ir izvirzījusi Andru Grīvāni, un viņa tam ir piekritusi. Mudinu neveidot daudzus sarakstus, bet aicināt tos, kas vēlas kandidēt, strādāt kopā vienā komandā. Trīs vēlētāju apvienību saraksti būtu optimāls skaits mūsu novadam.

— Paldies par sarunu!

Diāna Siliņa

Moldovas pārstāvji Dundagā

Jūlija beigās Latvijā bija ieradusies plašāka Moldovas delegācija, lai no 24. VII līdz 30. VII piedalītos vasaras skolā un nometnē, ko rīkoja Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija sadarbībā ar Latvijas Lauku forumu.

Vasaras skolas un nometnes mērķis ir stiprināt Moldovas reģionu, pašvaldību un nevalstisko organizāciju speciālistu profesionālo kapacitāti, sniedzot metodisku un praktisku atbalstu projektu izstrādei uzņēmējdarbības un tūrisma attīstībā reģionālā un vietējā līmenī, kā arī veicināt Latvijas un Moldovas reģionu un pašvaldību sadarbību.

25. un 26. VII arī pie mums ciemojās trīs pārstāvji — Ludmila Adamčuka, Ļubova Dimčoglo un Ivans Guboglo no Moldovas. Jāpiebilst vien, ka Ļ. Dimčoglo un I. Guboglo dzīvo Gagauzijas autonomajā apgabalā, kas atrodas Moldovas dienvidos. Kā pastāstīja domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns, tikusi sagatavota programma, ko viesiem parādīt mūsu novadā. Te lielu darbu ieguldījusi domes vadītāja vietniece Andra Grīvāne, kas kopā ar G. Laicānu ciemiņus arī pavadījusi braucienā pa novadu. Abās dienās apskatīta Šlīteres bāka, Mazirbes *Stūrīši*, Andra Antmaņa žogi un zivju kūpināšana Pitragā, Kolkasrags, Zēņu dīķis, Dundagas pils, pienotava, Pāces *Vilnas fabrika* un Valpenes piramīda. Pieredzē, kā pašvaldībā veicina tūrisma attīstību, dalījās Tūrisma informācijas centra vadītāja Alanda Pūliņa.

26. VII pilī Kurzemes plānošanas reģiona administrācijas vadītāja Evita Dreijere kopā ar G. Laicānu, A. Grīvāni un citiem mūsu pašvaldības speciālistiem tikās ar L. Adamčuku, Ļ. Dimčoglo un I. Guboglo, lai iepazīstinātu ar plānošanas reģiona un pašvaldības darbību, kā arī uzklausītu Moldovas pārstāvju sagatavotās priekšstādes par Gagauzijas apgabalu, par attīstības prioritātēm un plāniem. Tikšanās bija kā iepazīšanās vizīte, lai uzsāktu sarunas par iespējamo sadarbību starp Kurzemes plānošanas reģionu un Gagauzijas autonomo apgabalu. Iespējams, mūsu novadam būs jauns sadarbības partneris — Gagauzijas autonomais apgabals, kas pēc teritorijas ir bijušā Talsu rajona lielumā.

G. Laicāns sacīja, ka mūsu pašvaldība ir saņēmusi diezgan daudz Eiropas Savienības fondu naudas. «Ir ne tikai jāņem, bet arī jādod, tāpēc labprāt nododam savas zināšanas un pieredzi citiem, šoreiz Moldovas pārstāvjiem. Mani pārsteidza, kā cilvēki tur dzīvo: pensijas viņiem ir ap 40 €, algas no 100 līdz 200 €. Mums, protams, arī ir visādas problēmas, bet mēs tik daudz tomēr esam izdarījuši! Mūsu ciemiņus uztrauc tas, ka ir ļoti liela valsts ietekme un lēni attīstās privātā iniciatīva un partnerība. Kāds ir mūsu guvums no tikšanās? Apbrīnojami, kā var ar tik maziem resursiem tik daudz lietu tomēr izdarīt! Mūsu viesos bija pamanāms dzīvesprieks un sirsnīgums, vēlēšanās zināt un apņēmība darboties».

Iespaidos par Latvijā un mūsu novadā redzēto labprāt dalījās arī paši viesi, kas šeit bija pirmoreiz. Skolotāja, mācību daļas vadītāja un ciema izpildkomitejas vadītāja padomniece L. Adamčuka sacīja, ka viņas sirdi sasildījis draudzīgums, ar kādu ciemiņi uzņemti. Viņai patikusi arhitektūra un tradīcijas, ko cenšamies saglabāt. Interesanti bijis uzzināt un redzēt, kā pie mums laukos attīstās tūrisms. Viešņa dzīvo laukos, nelielā ciemā, Moldovas ziemeļos. «Redzējām, ka var daudz ko izdarīt», secināja L. Adamčuka. Viņu uz Latviju bija atsūtījis ciema izpildkomitejas vadītājs, lai šeit mācītos un iegūto pieredzi izmantotu arī savā ciemā.

I. Guboglo strādā Gagauzijas autonomā apgabala izpildkomitejas ekonomikas pārvaldē, un Ļ. Dimčoglo ir viņa kolēģe, kas atbild par kultūras un tūrisma jomu. Viņi nodarbojas ar jautājumiem, kā piesaistīt investīcijas Gagauzijai, vēlas pārņemt Latvijas pieredzi un uzsākt sadarbību ar Latvijas reģioniem. Puisis atzina, ka šeit viņam viss licies ļoti skaists un interesants. Ciemiņš novērtēja mūsu neticami skaisto dabu — daudzos mežus, jūru, tīro un sakopto liedagu. Arī Gagauzijā ir skaista daba, bet ir citādāks reljefs — līdzenumi un pakalni, nav arī jūras tuvumā. Ļ. Dimčoglo izbrīnīja, ka tik plašā teritorijā ir tik maz iedzīvotāju. «Izej uz ielas un ieraugi pāris cilvēku. Te ir liels miers un klusums. Daudzi to meklē», viņa secināja. Meitenei īpaši pie sirds bija gājuši Mazirbes *Stūrīši*.

Man interesanti bija uzzināt arī ko vairāk par Gagauziju. Tai ir savs ģerbonis un karogs, bet vienoti likumi ar Moldovu, kurā šis autonomais apgabals iekļaujas. Ar moldoviem viņi sadzīvo labi. Gagauziem ir cita kultūra un valoda, tā ir no tjurku valodu grupas. Gagauzijā ir brīnišķīgas pareizticīgo baznīcas un klosteri. Tie ir pakļauti Moldovas, Rumānijas un Ukrainas pareizticīgo Baznīcai, nevis Krievijas. Ir saglabājušies lieli ciedru meži. Uzmanības vērta ir arī zirgu ferma apgabala ziemeļos — tajā ir vairāk nekā 100 zirgu.

Vēl I. Guboglo uzteica inteliģenci un laipnību, ar kādu viņi Latvijā sagaidīti. «Būs arī atbildes vizīte Gagauzijā. Mēs jūs uzņemsim tikpat viesmīlīgi», solīja jaunais gagauzietis.

Diāna Siliņa

Sarauj, sarauj!

Atjaunotie sporta svētki Kaļķos

23. VII sportoja arī Kaļķos. Stāsta viena no pasākuma rīkotājām Sintija Gāliņa.

Pēdējoreiz sporta svētki pie mums Kaļķos bija pirms 10 gadiem, un tos organizēja bibliotekāre Velga Rozenberga un pastniece Aija Niegliņa. Citus gadus arī kāds ieminējās, ka vajadzētu sarīkot kopīgu sportošanu ciemā, taču tā arī tas palika, tikai vārdos. Bet šogad, kad mans vīrs Ingus atkal par to ieteicās, viss notika. Piedzīvojām milzīgu cieminieku atsaucību.

Galvenie rīkotāji bijām mēs ar Ingu, Santa Almane un Arvis Vaicis. Laika bija maz — tikai divas nedēļas. Ciemā nav neviena pašvaldības īpašuma, kur varētu sportot, tāpēc vispirms sarunājām ar *Vārpnieku* īpašnieku, lai ļauj mums izmantot vietu, kur jau agrāk spēles tika rīkotas. Viņš bija ar mieru, mums vajadzēja tikai visu sakārtot. Rīkojām lielu talku, kurā piedalījāmies mēs ar Ingu un mūsu dēliņu Endiju, Arvis un Signe Almane ar dēliņu Henriju, Santa ar bērniem Kristīni un Valteru un mazdēliņu Ernestu, Laine Freiverte ar bērniem Samantu un Raulu, kā arī Andžela Lepere un Edijs Kārkliņš. Zāle tur bija izaugusi gara jo gara. Divreiz nopļāvām un visu sagrābām. Apzāģējām arī kokiem nokaltušos zarus.

Mēs ar Santu domājām spēles un gādājām par balvām, bet Ingus un Arvis gatavoja inventāru, piemēram, koka slēpes ar saitēm, stieni, kur karāties, bet tādu, kas grozās, lai ir grūtāk. Mēs, kaļķenieki, paši sametām kopā naudiņu, lai sanāktu balvām. Arī paši cieminieki iesaistījās ar savu darbu.

Mēs ar Santu gatavojām un sasaiņojām dāvaniņas. Dažas izdevās pat sasaistīt ar attiecīgo sporta aktivitāti. Vīriešiem, kas šāva ar gaisa šauteni mērķī, balvās tika ūdens pistoles ar vēl kādu nieciņu, hanteļu turētājam, kas ieguva 3. vietu, — formas maize, lai būtu vairāk spēka. Bija arī krūzes ar kafijas paciņām, tēja un saldumi. Santa mums ir lieliska floriste. Katru balvu viņa vēl skaisti noformēja, izrotādama ar puķēm. Darba bija daudz, un 22. VII rāvāmies līdz naktij.

Sporta dienas rītā līņāja un viss palika slapjš, par laimi, pēc tam pārstāja. Pa dienas vidu atkal nedaudz uzlija, bet tas netraucēja sportošanas prieku. Sanāca vairāk nekā 100 cilvēku no Kaļķiem, Lateves un Puiškalnciema, kā arī viņu draugi. Bijām izdomājušas tik daudz spēļu, ka nepaspējām visas izņemt. Paši rīkotāji bija arī tiesneši.

Pieaugušajiem bija gan tradicionālas sporta spēles, kā volejbols, gan neparastākas aktivitātes, piemēram, alus dzeršana ar knupīšiem un virves vilkšana uz plēves, kas aplieta ar šampūnu un ūdeni. Bija jautri!

Mazu bērniņu arī bija daudz. Viņiem bijām paredzējuši bumbiņu mešanu un tāllēkšanu. Nākamgad viņiem būs jāizdomā kaut kas vēl, lai ir plašāka programma.

Kaut gan daudzreiz bijām izskatījušas diplomu un balvu sarakstu, pirms apbalvošanas kaut kas bija tik ļoti sajucis, ka nezinājām, kā ar visu tikt galā. Tā kā visas spēles nenotika un nepilngadīgajiem nedrīkstēja dāvināt šampanieša pudeles, daudz kas izmainījās. Taču apbalvošanā viss nostājās savās vietās, un tā izdevās brīnišķīga. Varējām pat pasniegt specbalvas. Tās tika Jānim Reķim par mašīnas vilkšanu, Romualdam Tālbergam par karāšanos stienī, Ervīnam Tērpam par tāllēkšanu, metot salto. Balvā bija ne tikai diploms un dāvana, bet arī no koka izgatavotas medaļas. Trīs pirmo vietu ieguvējiem katrā disciplīnā bija gods nostāties uz pjedestāla no ozolkoka. Arī tas tika izgatavots šiem svētkiem. Visiem mazuļiem bērndārznieku vecumā par piedalīšanos uzdāvinājām čupačupu, kas bija noformēts kā puķe, un vēl kādu saldumiņu.

Darbojās arī bufete, kurā tirgojās Zaiga Almane, Velga Rozenberga un Smaida Šnikvalde. Sula un kafija visiem bija par brīvu, bet par pārējo — rasolu ar desu, štovētiem kāpostiem ar desu, picām un pīrādziņiem bija jāmaksā. Piekrišana bija tik liela, ka visu izpirka un vēl pietrūka. Tad devās uz veikalu, kas šajā dienā piedzīvoja lielu ļaužu pieplūdumu. Pārdevējai Ingai Leperei bija licies, ka viņa arī piedalās sporta dienā, jo visu laiku bija jāapkalpo pircēji.

Vakarā *Vārpnieku* pagalmā sākās balle, kas beidzās četros no rīta. Izmantojām pašu sagatavotu mūziku, ko bijām jau pirms tam piemeklējuši. Dega lāpas. Mums nebija pieejama elektrība, tāpēc visu dienu darbojās ģenerators.

Cilvēki bija iepriecināti un apmierināti ar pasākumu. Te vienā vietā varēja satikt tik daudzus pazīstamus cilvēkus! Ikdienā jau tā nenotiek. Šī reize arī parādīja, kas vēl uzlabojams. Nākamgad noteikti sāksim gatavoties laikus.

Diāna Siliņa

• *Kaļķenieki slēpoja... vasarā pa trim uz vienām slēpēm.* *Leldes Dēvitas foto*

Vīdale sporto

23. VII pie Vīdales skolas pulcējās daudz sportot gribētāju — kopskaitā 64, no tiem 29 bērni un jaunieši.

Volejbola spēlē no 4 komandām visspēcīgākā izrādījās komanda *Zaķi*. Šautriņu mešanā visvairāk punktu ieguva Osvalds Irbiņš. Basketbola metienos grozā atmuguriski vislabāk veicās Robertam Nierliņam.

Šajā dienā tika izveidota un mērīta garākā papīra *čūska* — tā pārsniedza 18 metrus. Savas zināšanas par Vīdales ciema vēstures faktiem katrs varēja novērtēt viktorīnā «Vīdales ciema vēsture».

Bērni spēlēja ķegļus un lidināja šķīvīšus mērķī. Paši mazākie lasīja un šķiroja bumbiņas pēc krāsām. Visi, kas vēlējās, meta šautriņas. Puišu komanda un meiteņu komanda izspēlēja *veļas dienu*, kurā atraktīvākie bija puiši. Neizpalika arī rotaļas bērniem. Brīvos brīžos bērni grieza riņķi un šūpojās šūpolēs.

Priecē, ka mūs apciemoja domes priekšsēdētājs Gunārs Laicāns.

Vakara noslēgumā Lauris un Kristaps Kalniņi spēlēja diskotēku. Paldies puišiem!

Pateicība novada pašvaldībai un Saimnieciskajam dienestam par sakopto skolas apkārtni!

Paldies ikvienam, kas piedalījās, un uz tikšanos nākamajā vasarā!

Santa Nagla

Volejbols Pācē

23. VII par Daiņa Derkevica piemiņas kausu volejbolā cīnījās 5 komandas: *Liepāja*, *Lauzto spārnu fejas* no Mārupes un trīs no mūsu novada: *Pāce*, *Dundaga* un *Ģenerāls*.

No mūsējiem vislabāk veicās komandai *Ģenerāls*, kurā spēlēja Ernests Salcevičs, Matīss Pētersons, Henrijs Bernāns, Jēkabs Avotiņš, Anete Alkšbirze un Krista Sustriņa un kas izcīnīja otro vietu. Starp spēlēm varēja mest šautriņas, kas vistrāpīgāk padevās Matīsam Peipiņam, un basketbola soda metienus, — te vislabākais bija Askolds Jāvalds, 3. vietā Henrijs Jānbergs. Bija padomāts arī par bērniem piemērotām sportiskām nodarbēm. Katrs no viņiem saņēma pa kārumam un dāvanai.

Protams, neiztrūka tradicionālā, garšīgā zivju zupa, un noslēgumā balli spēlēja grupa *Pagrabs*: Gints (ģitāra, balss) un Ģirts (basģitāra, balss) Jānbergi, Andris (sitamie instrumenti) un Ernests (ģitāra) Zviedri.

Paldies pasākuma galvenajam rīkotājam Gintam Jānbergam un viņa palīgiem, kā arī finansiālajiem atbalstītājiem: Dundagas novada domei, būvfirmai *Būve RB&B*, SIA *Auto kada*, i/k Gintam Cirvelim, Arnim Nepartam un Hansam Herbstam.

Mans īpašais paldies Jānim Cirvelim par ziņām no *Lāču kroga* Pācē!

Viņu uzklausīja Diāna Siliņa

Sporto Dundagā 2016

Jau 15. reizi Dundagā notika sporta svētki, kuru iedibinātājs ir Edvīns Klēvers. Ilggadējais sporta skolotājs saņēma domes pateicības rakstu, bet komandas sarindojās šādi: pirmā ar 13 punktiem *13. bloks*, tālāk ar 15 punktiem *10. un draugi*, *Kaļķi* (18), *Pienotava* (24) un *Kiš-miš* (26).

Domes priekšsēdētāja vietniece Andra Grīvāne, sveicot sacīja: visi klātesošie jau ir uzvarētāji. Taisnība, jo drūms sēņu lietutiņš grasījās visu pārvērst ūdenssportā...

Mazliet aprunājos ar mūsu sporta patriarhu E. Klēveru. Viņš atcerējās, kā sporta svētki aizsākušies ar nolūku iesaistīt dažādus uzņēmumus. Iespējams, ka laika gaitā mainītais nolikums uzrunā vairāk sportot gribētāju. Pirmajos gados dominēja nopietnie sporta veidi. Edvīns uzskata, ka to īpatsvaru nevajadzētu mazināt. Šoreiz sacensības tiešām aizrāva gan dalībniekus, gan skatītājus, jo līdzsvarojās sportiskais ar izklaidējošo. Azartiski komandas sacentās trīskāju futbolā, volejbolā ar lielo bumbu un ūdens pārliešanā.

Rezultāti. Uzvarētāji, ***13. bloks*** (Gatis Sudmalis, Andris Dolgonovs, Klāvs Cirvelis, Ernests Salcevičs, Arnis un Māris Neparti, Francis Blūmentāls, Andžela Lepere, Anete Kinčus, Uldis Kārklevalks, Miks un Rihards Ratkeviči, Aldis Avotiņš, Linda Pintāne, Kate Bēnīte, Emīls Sticers, Artūrs Jaunskungs) ieguva pirmās vietas makšķerēšanā, ūdens liešanā, tāllēkšanā, basketbola metienos un dalītu 1.–3. vietu nūju vilkšanā, bija otrie volejbolā, veiklajos pirkstiņos un siena talkā, trešie veiklības stafetē un spēka pārbaudē. ***10. un draugi*** bija labākie volejbolā, siena talkā, trīskāju futbolā un dalītā 1.–3. vietā nūju vilkšanā, otrie tāllēkšanā, veiklības stafetē un bosu cīņās, trešie ūdens liešanā, veiklajos pirkstiņos un basketbola metienos. ***Kaļķi*** bija pārāki veiklajos pirkstiņos, veiklības stafetē un bosu cīņās, otrie futbolā, trešie tāllēkšanā un siena talkā. ***Pienotava*** dalīja 1.–3. vietu nūju vilkšanā, bija otrie makšķerēšanā, ūdens liešanā, basketbolā un spēka pārbaudē. ***Kiš-miš*** triumfēja spēka pārbaudē un bija trešie volejbolā, futbolā un bosu cīņās.

A. Grīvāne arī atgādināja citus pēdējā laika sportiskos panākumus: pašvaldība ir saņēmusi pateicību par atsaucību Latvijas veselības nedēļā, kurā piedalījās Dundagas vidusskolas un Kolkas pamatskolas audzēkņi un arī pieaugušie — nūjojot. Esam ieguvuši 2. vietu mazo novadu grupā un naudas balvu sporta inventāra ieguvei!

Iepriecinājuši ielu vingrotāji. Dāvim Vērdiņam *push up king* sacensībā 2. vieta Grīziņkalnā un 3. vieta *Ghetto games* sacensībās Ventspilī, turpat 3. vieta arī Madarai Rudgalei. Dāvis, Madara, Roberts Karelovs un Linda Freiberga Ķegumā piedalījās Stipro skrējienā, debijas reizē iegūstot 113. vietu 460 vienību vidū. Talsu novada sporta spēlēs 1. vieta dambretistiem Mārim un Mārcim Mitleriem un makšķerniekiem Jānim Blūmentālam, Modrim Zingnikam un Gatim Sīpolam, trešie — volejbolisti Kaspars Kristiņš, Andis Švāģeris, Krists Dambergs un Kristaps Šepte, kā arī šahisti Alnis Auziņš un Aldis Sīpols. Latvijas olimpiādē Valmierā mūsu novadu pastāvēja pludmales volejbolisti Didzis Kārkliņš un Kristaps Bolšings, bet šosejas riteņbraukšanā — Jānis Āboliņš.

Paldies domei par atbalstu, Aigai Ūdrei par rīkošanu, tiesnešiem ar Arvi Heniņu priekšgalā un lietum, kas dienas gaitā mitējās!

Alnis Auziņš

• *Sev uz muguras nebūtu jālej...* *Madaras Enzeles foto*

Atpakaļlaiks

Dundagas luterāņu baznīcai 250

Turpinājums. Sākumu sk. aprīļa numurā!

Publikācijās redzam, ka baznīca 30. gados ir garīgās, kultūras un sabiedriskās dzīves centrs. Jaušama patriotiska vienotība un arī vadonības laikmeta piepaceltā sajūsma.

Milzīgs ugunsgrēks Dundagā

Pag. sestdienas vakarā, ap plkst. 11, izcēlās ugunsgrēks Dundagas stērķeļu fabrikas ēkā. Kaut gan sanākušie ļaudis laida darbā Dundagas pienotavas ugunsdzēšamo šļūteni, uguni ierobežot nebija iespējams, un ēka nodega. Degšanu sevišķi veicināja jumta sausā izbūve, kā arī pats jumts, kurš bija būvēts no šķindeļiem, ar dakstiņa seguma virs tiem. Degšanu veicināja arī mērenais vējš, kurš uguns dzirksteles nesa pat kilometriem tālu. No dzirkstelēm aizdegās arī Dundagas ev.–lut. draudzes baznīcas tornis, kurš ir koka būves ar šķindeļu segumu. Pateicoties ātrai rīcībai, uguni tornī izdevās nodzēst un veco baznīcu pasargāt no iznīcības.

Baznīca būvēta 1766. g. un jau 1929. gadā, kad dega Dundagas tautas nams, tai draudēja tāds pat liktenis, bet arī uguni izdevās nodzēst. ..

Ventas Balss,
nr. 14, otrdien, 1932. gada 23. februārī

Jauni senatnes pieminekļi

Pieminekļu valde ieskaitījusi valsts aizsargājamo pieminekļu sarakstā Dundagas ev.–lut. baznīcu līdz ar iekārtu un sastāvdaļām un baznīcā atrodošos lūgšanas solu, 2 misiņa kristāmās bļodas, 17 gadu simteņa latviešu Bībeli, Osten–Sackenu ģerboni, divus koka tēlus. ..

Ventas Balss,
nr. 68, otrdien, 1932. gada 13. septembrī

Piemiņas plāksne karā kritušiem

Dundagas aizsargu nodaļa nolēmusi uzstādīt Dundagas baznīcā piemiņas plāksni Dundagas pagasta kritušiem karavīriem, kuri krituši pasaules karā un atbrīvošanas karā. Kritušo piederīgos līdz pieteikties Dundagas policijā pie 6. rotas komandiera.

Ventas Balss,
nr. 37, piektdien, 1934. gada 18. maijā

Latvijas Vanagu 45. novada atklāšana Dundagā

Biedrības *Latvijas Vanagi* Dundagas novada atklāšanas svētki pag. svētdien Dundagā izvērtās par lielu svētku dienu. Uz atklāšanas svētkiem bija ieradies 9. vanagu apgabala priekšnieks kapt.–ltn. Lapainis un 48. Ventspils vanagu novada dalībnieki. Svētki sākās plkst. 11 dienā ar gājienu no Dundagas pils uz baznīcu, kur notika iesvētīšanas garīgais akts. Mācītājs Ville teica sirsnīgu runu par tematu *Dievs, valsts, tauta*. Pēc kopējam pusdienām Dundagas pils parkā notika pats iesvētīšanas akts un svinīgā solījuma nodošana un parakstīšana. Apgabala priekšnieks kapt.–ltn. Lapainis nolasa svinīgā solījuma tekstu, kuru atkārto jaunās vanadzes un vanagi un pēc tam paraksta. Pēc solījuma parakstīšanas kapt.–ltn. Lapainis apsveic jaunās vanadzes un vanagus un atgādina tiem svēti turēt doto solījumu. .. Sveicienus nodod arī Dundagas mācītājs Ville. «Jaunās vanadzes un vanagi lai savā dzīvē neaizmirst arī Dievu un baznīcu». Ventspils aizsargu pulka 2. bataljona komandiera, aizsargu un Dundagas aizsardžu pulciņa vārdā vēl sveicina 2. bataljona adjutants H. Čikste. «Vanagu organizācija ir radniecīga aizsargu organizācijai, kādēļ ar zināmu prieku varu nodot uzticētos sveicienus. Lai jaunie vanagi un vanadzes audzina un stiprina sevī nacionālo apziņu un tēvijas mīlestību». Pēc svinīgā akta Dundagas pils zālē kapt.–ltn. Lapainis referēja par vanagu organizācijas mērķiem un nozīmi. Referātam sekoja vanagu vietējā novada kora dziesmas un brīvās kustības. Sarīkojums noslēdzās ar saviesīgu dzīvi un bija labi apmeklēts.

Ventas Balss,
nr. 71, otrdien, 1934. gada 18. septembrī

Plašas valsts svētku svinības Dundagā

Dundagas valsts un pašvaldības iestādes, Brīvības pieminekļa komiteja, sabiedriskās organizācijas un aizsargi rīko 18. novembrī plašas valsts proklamēšanas svētku svinības. Tās ievadīs ar svinīgu dievkalpojumu baznīcā plkst. 10 rītā, kuru kuplinās mūzikas priekšnesumi un kora dziesmas. Plkst. 12 notiks svētku parāde, kurā ņems dalību iestādes, organizācijas, skolas, vanagi, mazpulki, sportisti, aizsargi un aizsardzes. Plkst. 6 vakarā *Vārpā* pieslēgums Rīgas radiofonam — Ministru prezidenta Dr. K. Ulmaņa radioruna. Pēc tam priekšlasījums un svētku izrīkojums *Vārpā*. Programmā kora dziesmas un teātra izrāde. Uzvedīs *Aust jaunais rīts*. Noslēgumā — saviesīga dzīve ar deju.

Ventas Balss,
nr. 90, ceturtdien, 1934. gada 15. novembrī

1600 latu atlikums no bazara Dundagā

Aukstam rudens vējam pūšot, Dundagas ev.–lut. draudze pierādīja, ka viņas locekļos pukst siltas, atsaucīgas sirdis. Draudzes padomes 5. dec. sarīkotajā draudzes bazarā valdīja liela rosība. Neskatoties uz ļoti sliktiem ceļiem, saplūda tik daudz pircēju un solītāju, ka bazara rīkotajiem un viņu čakliem palīgiem bija darba pilnas rokas no agra rīta līdz vakara krēslai. Draudzes ziedotu mantu bij ļoti daudz un to izsole ienesa draudzei skaidru atlikumu ap 1600 latu. Ienākumu padome izlietos Dundagas ev.–lut. baznīcas iekšējai izdaiļošanai. Jau šī gada vasarā baznīca ieguva jaunu, spīdoši baltu ārīgu tērpu, vēl atliekas viņas iekšējās telpas pienācīgi un cienīgi izveidot.

Tā Dundagas draudze saprot, ka dzimtenes mīlestības pilnīgais izpaudums nav domājams bez gādības un rūpēm par savu skaisto, cēlo dievnamu. 9. decembrī pie draudzes nodibinās dāmu komiteju.

Ventas Balss,
nr. 100, sestdien, 1934. gada 8. decembrī

Ventspils koris brauc koncertēt uz Dundagu

Otros svētkos Ventspils Jaunības Draugu Biedrības koris dos divus koncertus Dundagā — garīgo dienā Dundagas baznīcā un laicīgo vakarā *Vārpas* zālē. Dundagas baznīcā koris izpildīs Mendelsona oratorijas *Elija* otro daļu, piedaloties dziedātājam H. Ozolītim un komp. A. Sīlim. ..

Ventas Balss,
nr. 36, otrdien, 1934. gada 15. maijā

Kalpaka bataljona atceres svētki Dundagā

2. Ventspils aizsargu pulka 2. bataljons tā komandiera Lepšes vadībā sarīko 10. martā, pirmo reizi kopš valsts nacionālās armijas pirmās kaujas vienības — Kalpaka bataljona un pirmā virspavēlnieka — pulkveža Kalpaka atceres svētkus. Svētkus ievadīs ar svinīgu dievkalpojumu Dundagas baznīcā, piedaloties Ventspils draudzes mācītājam Grosbaham un Dundagas mācītājam Villem. Dievkalpojumu kuplinās koris. Plkst. 6.30 vakarā svētku turpinājums Dundagas sadraudzīgās b–bas *Vārpa* telpās, kur par pulkv. Kalpaku un viņa bataljonu referēs bij. kalpakietis — Ventspils kara apriņķa priekšnieks, L. K. O. kavalieris pulkv.–ltn. Orniņš. Referātam sekos kora koncerts skolotāja Šultnera vadībā. Pēc tam izrādīs J. Akuratera 4 cēlienu laikmeta lugu *Pieci vēji*. Zāle būs piemēroti dekorēta attiecīgiem plakātiem. Vakars noslēgsies ar saviesīgu dzīvi.

Ventas Balss,
nr. 25, ceturtdien, 1935. gada 18. februārī

Rosīga gādība par Dundagas baznīcas uzkopšanu

Nesen nodibinātā Dundagas ev. lut. draudzes dāmu komiteja strādā ļoti rosīgi. Pēc tam, kad pag. gada vasarā Dundagas baznīca piedzīvoja plašu ārēju remontu, tagad dāmu komiteja jaukā saskaņā ar baznīcas padomi grib ķerties pie iekšēja remonta. Tam nolūkam 3. martā Dundagā tiek rīkoti plaši svētki līdzekļu iegūšanai. Programma ļoti plaša un interesanta. Plkst. 11 paredzēts svinīgs dievkalpojums baznīcā, kurā piedalīsies Dundagas apvienotie kori un solo dziedātāja K. Rozenbergs no Rīgas. Pēc tam pils zālē apkārtējām skolām tiek sarīkots *Bērnu rīts* ar Kr. Lindes un citu Rīgas mākslinieku piedalīšanos. Vakarā plkst. 7 pils zālē notiks tējas vakars ar koncertu, deklamācijām un laimes aku. Arī vakarā piedalīsies Kr. Linde, Dundagas kori un citi mūzikas spēki. Ienākums no visiem dienas izrīkojumiem nodomāts baznīcas remontam.

Ventas Balss,
nr. 25, ceturtdien, 1935. gada 28. februārī

Kalpaka piemiņas svētki Dundagā

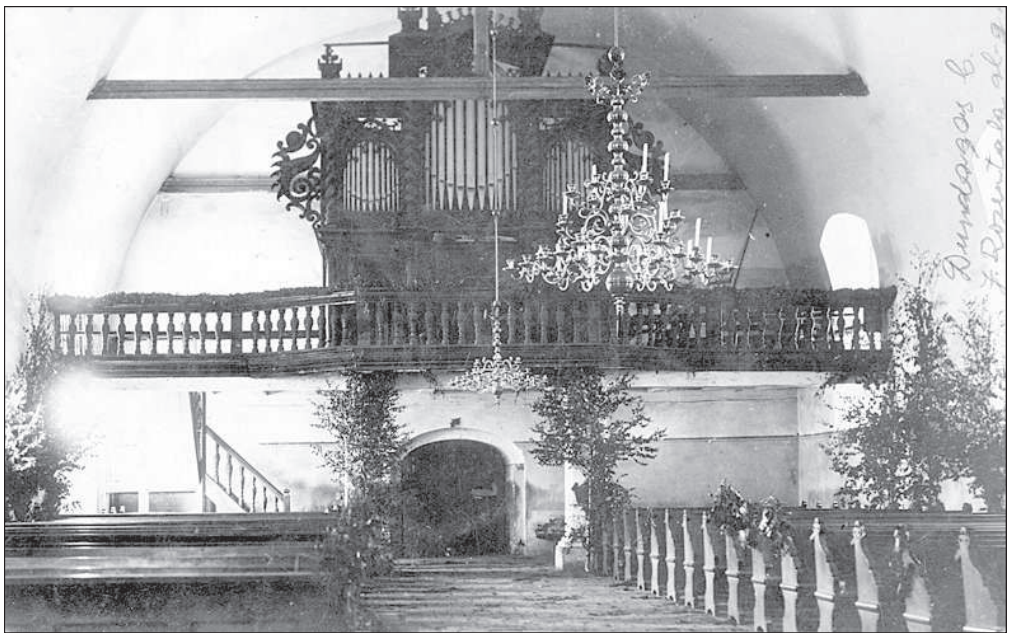

• *Dundagas baznīca svētku rotā. 20. gs. 20.–30. gadu mija.* *Foto no Kubalu skolas–muzeja albuma*

Vietējā aizsardžu pulka 2. bataljons svētdien Dundagā sarīkoja pirmo reizi mūsu valsts pastāvēšanas laikā plašus mūsu nacionālās armijas pirmā virspavēlnieka pulkveža Kalpaka piemiņas svētkus. Svētku aktu ievadīja plkst. 10.30 ar dievkalpojumu Dundagas baznīcā, ko noturēja Ventspils draudzes mācītājs A. Grosbahs un Dundagas mācītājs E. Ville. Dievkalpojumu kuplināja koris. Baznīca bija pārpildīta dievlūdzējiem. Plkst. 7 vakarā sadraudzīgās biedrības *Vārpa* telpās notika piemiņas svētku laicīgā daļa. Vakaru ar uzrunu ievadīja bataljona komandieris T. Lepše, kam sekoja Ventspils kara apriņķa priekšnieka, pulkv.–ltn. Orniņa referāts par Kalpaku, viņa bataljonu un tā cīņām. Pats būdams kalpakietis, pats pārdzīvojis visas kaujas kristības un bataljona gaitas kaujas laukos, referents sniedza ne parasto sauso referātu, bet runāja ar dziļu izjūtu, gleznainā un saistošā valodā attēlodams šīs mūsu armijas pirmās kaujas vienības slavenās tekas Ventas krastos un Kurzemes līdzenumos. Referātu beidzot, visi klātesošie vienojās tautas lūgšanā. Koncerta daļā biedrības koris skolotāja J. Šultnera vadībā teicami nodziedāja vairākas dziesmas. Tālāk sekoja teātra izrāde. Uzveda J. Akuratera lugu *Pieci vēji*. Piemiņas svētku sarīkojumu noslēdza viesīga sadzīve. Atzīmējams, ka svētku sarīkojums bija labi apmeklēts, kas jāatzīst par iepriecinošu parādību.

Ventas Balss,
nr. 30, otrdien, 1935. gada 12. martā

Kā mūsu apriņķa pagastos atzīmēs valsts atdzimšanas svētkus

Tuvojoties tautas atdzimšanas svētkiem — 15. maijam, jau daudzos pagastos izstrādāta svētku programma. Visās vietās svētku rīkošanas iniciatīvi savās rokās ņēmusi aizsargu organizācija, darbojoties kopīgi ar pagastu pašvaldībām un pārējām vietējām sabiedriskām organizācijām. Svētku svinību organizēšanai un programmas izstrādāšanai visur noorganizētas speciālas rīcības komitejas.

Dundagā svētkus ievadīs plkst. 8 rītā. Baznīcas tornī orķestris izpildīs koraļus un atskanēs baznīcas zvanu skaņas. Plkst. 11 svinīgs dievkalpojums Dundagas baznīcā, kuru kuplinās draudzes koris. Plkst. 12.15 svētku parāde. Piedalīsies kājnieki un jūras aizsargi, vanagi, sportisti, skolas un organizācijas. Parādē būs klāt iekšlietu viceministra sekretārs Kohs. Plkst. 19.30 svētku turpinājums sadraudzīgā biedrībā *Vārpa*. Ministru prezidenta Dr. K. Ulmaņa radiorunas noklausīšanās. Iekšlietu viceministra sekretāra Koha referāts *Ko devis mums 15. maijs?*. Kora dziesmas. Teātra izrāde un saviesīga dzīve.

Ventas Balss,
nr. 52, otrdien, 1935. gada 7. maijā

Dundagā

Svētki Dundagā noritēja ar lielu pacilātību un neredzētu sajūsmu. Plkst. 8 rītā no pirmās Dundagas baznīcas torņa plūst pazīstamu koraļu skaņas ragu orķestra izpildījumā. Plkst. 10.30 Dundagas baznīcā notiek svinīgs dievkalpojums māc. Villes vadībā. Baznīcā organizēti pulcējušies aizsargi, vanagi un citas organizācijas ar saviem karogiem.

Apmeklētājiem pildītas visas sēdvietas un vidus eja. «Kā ziedoņrīts vēsta pavasara tuvumu, tā 15. maijs pirms gada mūsu tautai radīja atdzimšanas laikmetu», savu spredķi sāk māc. Ville, savā tālākā runā aplūkodams tos darbus, ko šai pagājušā gadā veicis mūsu Tautas vadonis. Pēc dievkalpojuma Dundagas pils zālē notika svinīgā pagasta padomes sēde. ..

Ventas Balss,
nr. 57, sestdien, 1935. gada 18. maijā

Atjaunotās un izdaiļotās Dundagas baznīcas iesvētīšana notiks 11. augustā.

Dundagas ev.–lut. draudzei tuvojas liela, vēsturiska svētku diena: viņas pilnīgi atjaunotās un izdaiļotās baznīcas iesvētīšana — 11. augustā. Ļoti plašos izdaiļošanas darbus ar labu mākslas izpratni izpilda mākslas akadēmijas vadībā. Baznīca būs viena no skaistākām Ventspils apriņķī, visas krāsas jauki pieskaņotas Rozentala slavenai gleznai *Augšāmcelšanās*, skaistais altāris atstāj neizdzēšamu iespaidu uz katru dievnama apmeklētāju. Darbi izmaksās ap 3000 ls. Kā pati draudze var visus šos izdevumus segt, par to jāpateicas vispirms draudzes locekļu atsaucībai un dzīvai interesei par savu baznīcu, bet arī baznīcas valdes un draudzes dāmu komitejas nenogurstošai darbībai un citu labvēļu, sevišķi Dundagas aizsargu un aizsardžu dzīvai, visur manāmai pretim nākšanai. Visi še sajūt kā viens, ka baznīcai jābūt diženai un skaistai. Tai pašā svētku dienā baznīcā arī atklās un iesvētīs piemiņas plāksni Dundagas pagasta kritušiem kareivjiem. Lai papildinātu līdzekļus baznīcas atjaunošanai, dāmu komiteja rīko 27. un 28. jūlijā mākslas filmas *Ķēniņu Ķēniņš* izrādes sadraudzīgās biedrības *Vārpa* telpās. Pie šīs reti aizgrābjošās filmas izrādes sarīkošanas draudzes dāmu komiteja vadījās no pārliecības, ka visi izmantos gadījumu savienot palīdzības sniegšanu baznīcai ar retu garīgu baudījumu.

Ventas Balss, nr. 81, sestdien, 1935. gada 20. jūlijā

Publikāciju sagatavoja Alnis Auziņš

Turpmāk vēl.

Ne no maizes vien

Gregorikas dienas Mazirbē

4. VIII Mazirbes luterāņu baznīcā ar krāšņu dievkalpojumu, kurā skanēja gregoriskie psalmu dziedājumi, noslēdzās 24. Gregorikas dienas Latvijā.

Tās piepildīja gregorisko psalmu dziedājumi, ko gadsimtiem ilgi ir kopusi benediktiešu klosteru liturģiskā tradīcija. Mazirbes mācītājmuižā kopā ar Rīgas Doma direktoru un gregorisko dziedājumu skolotāju Guntaru Prāni mēģinājumos varēja rosināt sirdis Dieva godam.

Garīgu stiprinājumu dalībnieki saņēma, klausoties mācītāja Kārļa Irbes lekcijās par praktisko dievbijību, šoreiz aicinot pārdomāt Dieva doto baušļu nozīmi un pielietojamu savā dzīvē. Guntars Prānis stāstīja par gregorisko lūgšanu izcelsmi un būtību, kā arī iepazīstināja dalībniekus ar viduslaiku mistērijām — krāšņiem un izkoptiem uzvedumiem, ko izrādīja dažādos svētkos, lai cilvēkiem pastāstītu kādu no Bībeles stāstiem. Savukārt Gregorisko dienu dalībnieks priesteris Andris Priede iepazīstināja ar kristīgajā baznīcā esošo dievkalpošanas ritu daudzveidību.

Te bija iespēja arī satikties un iepazīt brīnišķīgus cilvēkus no dažādām Latvijas vietām, pat Cesvaines, Aizkraukles, Jaunjelgavas un Daugavpils. Radošajā vakarā katrs tika aicināts dalīties ar to, ko Dievs viņam dāvājis.

Jānis Amols no Babītes, no Piņķu svētā Jāņa draudzes atzina, ka Mazirbi Lībiešu svētkos apmeklējis divreiz, bet Latvijas evaņģēliski luteriskās baznīcas Rekolekciju centrā šajās Gregorikas dienās bijis pirmoreiz. «Mācīties gregoriskos dziedājumus man bija kaut kas jauns, ne vienmēr tas bija viegli, kaut gan esmu korists ar stāžu. Tie bija tikai pirmie soļi. Lai iemācītos vairāk, vajadzētu vēl papildu nodarbības. Tā bija lieliska iespēja — mācīties pie tik izcila muzikālā vadītāja kā Guntars Prānis.

Vieta šeit ir jauka un Gregorikas dienām piemērota. Arī sadzīviski jutāmies labi, jo te viss ir iekārtots, lai varētu ērti dzīvot. Īpaši skaistus pārsteigumus mums sagādāja ēdināšanas reizes. Paldies par izdomu un ļoti gardajām maltītēm saimniecei Ingunai Rumbinikai!

Patīkami bija izjust viesmīlību no mācītāja Kārļa Irbes un viņa sievas Vinetas. Viņu gādība bija par katru no mums. To novērtēju augstu».

Pēc svinīgajām noslēguma pusdienām visi pulcējās uz noslēguma apli, kurā V. Irbe aicināja atklāt, kas ir bijusi pērle, ko katrs paņems līdzi no šīm dienām un ko varētu nākamajā gadā darīt vēl labāk. Lūk, dažas atziņas! «Paldies par iespēju atpazīt savu lepnību un pazemības treniņu!» «Atceroties skaistos vārdus, ka mums jābūt viesmīlīgiem pret svešiniekiem, jo nekad nevaram zināt, vai neesam uzņēmuši eņģeļus, pateicība Vinetai, jo šeit jutos kā eņģelis». «Te bija īpaša vieta, kur valda mīlestība». «Augstie mūziķi ir tik vienkārši cilvēki, ka spēj arī mazajiem iedot kaut ko ļoti lielu». «Mūzika dziedina». «Jebkurš kristietis ar savu iniciatīvu un aktivitāti padara sevi par izredzēto, bet ar savu kūtrumu un slinkumu izslēdz sevi no izredzētības». Protams, visi novērtēja pleca sajūtu, kopā izdziedot gregoriskos psalmus un baudot sadraudzību. Skaists bija V. Irbes novēlējums — nepazaudēt Jēzu kā pērli.

Mācītājs K. Irbe Gregorikas dienas Mazirbē salīdzināja ar vīnogām: kad tās 3 gadus rušinātas un ir izdzīvojušas, tad ir pārliecība, ka 4. gadā tās turpinās augt un nesīs augļus. Šogad pirmoreiz Gregorikas dienās lūgšanās piedalījušies arī cilvēki, kas nav Mazirbes draudzē, bet kuriem šajā pusē ir dzimtas īpašumi. Tātad tas ir arī veids, kā evaņģelizēt. Mācītājs atzinās, ka ir bijis tik interesanti iepazīt jaunus cilvēkus un atklāt citā rakursā jau agrāk iepazītos. «Ar ilgām gaidu nākamās Gregorikas dienas, lai atkal varētu satikties».

Kā pastāstīja G. Prānis, viņš un arī nometnes dalībnieki ir ļoti priecīgi par iespēju Gregorikas dienas rīkot Mazirbē. Līdz ar nometnes pārcelšanos uz Mazirbi ir piedzīvota jauna elpa. Tas, ko šī vieta dāvā, ir tieši kā radīts, lai te notiktu Gregorikas dienas. Pirmkārt, tie ir mācītājs K. Irbe un viņa sieva Vineta, kas nometnes dalībniekus viesmīlīgi uzņem, bet arī viss komplekss atbilst tam, kas vajadzīgs šādā veida nometnēm — klusums, miers, baznīca ar seniem mūriem, te var netraucēti nodoties lūgšanām, dziedāšanai un meditācijai. Šis jau ir 3. gads pēc kārtas, kad Gregorikas dienas notiek Mazirbē. Tas liecina, ka nometne šeit ir uz palikšanu. Ir jau ielikti datumi, kuros Gregorikas dienas atkal nākamgad būs Mazirbē — no 30. VII līdz 3. VIII.

Diāna Siliņa

Raibs kā dzeņa vēders

Mazbānīša jubileja Mazirbē

Biedrība *Mazirbes draugu kopa* aicina 19. VIII plkst. 18.00 Lībiešu tautas namā uz jubilejas pasākumu *Mazbānītim 100.*

Tajā būs apskatāma izstāde *Seno dienu fotostāsts* un priekšstāde *Mūsu bānītis*, kā arī pie jubilejas kliņģera raisīsies atmiņu stāsti.

Biedrība *Mazirbes draugu kopa* ir sākusi Kurzemes kultūras mantojuma objektu apzināšanas programmu. Esam uzsākuši pētīt Mazirbes Jūrskolas būvniecības vēsturi, vākti materiāli par Mazirbes skolas vecās ēkas (būvēta 1860. g.) un jaunās ēkas (būvēta 1940. g.) būvvēsturi.

Viens no svarīgiem kultūras mantojuma objektiem ir arī mazbānītis (Ventspils–Mazirbe–Stende), tā dzelzceļa stiga un bijušo staciju vietas no Ventspils līdz Mazirbei. Neliels dzelzceļa posms ir atjaunots Ventspils Piejūras brīvdabas muzejā. Tur lokomotīve un vagoniņi priecē un vizina daudzos muzeja apmeklētājus.

Agrāk tika uzlikti laukakmeņi ar iekaltu staciju nosaukumu Mazirbē, Sīkragā un Miķeļtornī. Šo ceļu ar staciju zīmēm bijušajā dzelzceļa posmā no Mazirbes līdz Miķeļtornim šodien labprāt izmanto aktīvā tūrisma cienītāji, kājāmgājēji un velotūristi. Tika savākti informatīvie materiāli un pierakstīti atmiņu stāsti par dzelzceļa laikiem līvu krastā.

2016. gadā teiksmaino nostāstu apvītais dzelzceļš svin savu 100 gadu jubileju. Savukārt dzelzceļš Latvijā šogad atzīmē 155 gadu jubileju.

Lilita Kalnāja

Mazirbes skolā — salidojums

20. VIII Mazirbes skolas salidojums. Aicinām visus, kas mācījušies un strādājuši Mazirbes skolā.

Reģistrācija no plkst 13.00.

Programmā:

- Laimas Ņemcevas gleznu izstādes atklāšana;
- Gunāra Anševica dzejas lasījumi;
- bukleta *Mazirbe 2016 — skolas atmiņas* atklāšana;
- filma *2015. gada salidojums;*
- seno skolas dienu fotogrāfijas;
- atmiņu stāsti, draugu tikšanās;
- dziesmas un dejas.

Tuvākas ziņas biedrībā *Mazirbes draugu kopa* pie Lilitas Kalnājas, tālr. 29237185, e-pasts: *lilita.kalnaja@gmail.com*

Vietējo iniciatīvu projekti

Novada domes 28. VII sēdē lēma par papildu finansējuma piešķiršanu konkursā *Atbalsts vietējo iniciatīvu projektiem*. Atkārtotā projektu konkursā bija pieteikušies trīs pretendenti, no kuriem ar kopējo 1618,24 € finansējumu atbalstīja visus.

Konkursa uzdevums ir atbalstīt sabiedriski nozīmīgu programmu, projektu un ierosmju īstenošanu novadā, veicināt iedzīvotāju aktivitāti un līdzdalību dažādu jautājumu risināšanā, sekmējot viņu dzīves kvalitātes uzlabošanos, kā arī veicināt sadarbību starp pašvaldību un pretendentiem.

Šogad projektu konkursa kopējais finansējums bija 5000 €. Biedrības, nodibinājumi un reliģiskās organizācijas varēja pretendēt uz finansējuma saņemšanu vienam projektam, un tā apmērs nedrīkstēja pārsniegt 1000 €.

Uz pirmo izsludināto projektu konkursu bija pieteikušies seši pretendenti, no kuriem ar kopējo 3252,65 € finansējumu atbalstīja četrus.

Papildus atbalstītie projekti

1. Kolkas Kristus dzimšanas pareizticīgo draudzes projekts *Informācijas stenda un vēsturisko liecību plaukta izgatavošana* (799,20 €).

Projekta mērķis ir izveidot informatīvu stendu par baznīcu un vēsturisko grāmatu plauktu.

2. Biedrības *Dundangas Sendienas* projekts *Dekoratīvās virsmu apdares tehnikas — dekupāžas ABC 1. posms* (519,04 €).

Projekta mērķis ir, izmantojot dekupāžu, iemācīt senioriem lietderīgi un ilgtspējīgi liekot lietā visus viņu rīcībā esošos resursus un rast nevajadzīgām lietām pielietojumu, tādējādi taupot resursus un naudu, kā arī gādājot par vidi un mazinot potenciālo radīto atkritumu daudzumu.

3. Biedrības *Līvu savienība* Kolkas nodaļas projekts *Līvu centra «Kūolka» apkārtnes labiekārtošana. I posms* (300,00 €).

Projekta mērķis ir jaunas tualetes uzstādīšana pie Līvu centra *Kūolka* Kolkā.

Projektu īstenos ar Kolkas pagasta pārvaldes starpniecību.

Lauris Laicāns,
Attīstības un plānošanas nodaļas vadītājs,
tel. 63237857, 28693477

Vakcinēsimies pret ērču encefalītu!

Patlaban Ventspils slimnīcas infektoloģijas nodaļā ārstējas 5 cilvēki ar aizdomām uz ērču encefalītu. Tā ir bīstama infekcijas slimība, ko pārnēsā inficēta ērce, un vienīgais drošais veids, kā sevi no tās pasargāt, ir vakcīna.

SIA *Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīcas* infektoloģe un pediatre Ilze Buka stāsta, ka saslimstība ar ērču encefalītu ir aktuāla visu cauru gadu. Ārste atceras gadījumu, kad slimnīcā vērsusies sieviete, kuras bērnam ērce piesūkusies janvāra vidū. Ērce bijusi noslēpusies bērzu malkas mizā un siltajā istabā atdzīvojusies. Mazulim rāpojot pa grīdu, ērce piesūkusies. Tādēļ ļoti svarīgi ir vakcinēties.

Ērces tagad ir ļoti plaši sastopamas gan piemājas dārzos, gan parkos. Dodoties mežā, izvēlieties piemērotu apģērbu, kas pēc iespējas vairāk nosedz augumu. Ērce uzreiz nepiesūcas, tāpēc pēc pārnākšanas mājās rūpīgi apskatiet sevi spogulī. Ja līdzi bijis suns, arī tas jāpārbauda un jāpārliecinās, vai kažokā nav paslēpusies ērce. Ja ērce ir piesūkusies, tā jānoņem. Ērci var noņemt pats vai arī var vērsties pēc palīdzības jebkurā medicīnas iestādē.

Vakcinēties pret ērču encefalītu var pie sava ģimenes ārsta vai Ventspils slimnīcas procedūru kabinetā, kas atrodas 1. stāvā līdzās reģistratūrai, ieeja no Vasarnīcu ielas. Kabinets darba dienās strādā no plkst. 16.00 līdz 18.30. Lai saņemtu nepieciešamo vakcināciju arī brīvdienās, par to nepieciešams iepriekš vienoties, zvanot pa tālruni 63620980 kabineta darba laikā.

Vakcinēties pret ērču encefalītu iespējams pēc divām shēmām. Parastā vakcinēšanās shēma paredz, ka pacients saņem vienu vakcīnu tagad, otru — pēc mēneša un trešo — pēc gada. Iespējams vakcinēties arī pēc paātrinātās shēmas, kas paredz trīs potes. Vispirms saņem pirmo poti, pēc septiņām dienām — otru un pēc 21 dienas — trešo. Nākamā pote jāsaņem vēl pēc gada.

Ērču encefalīts var noritēt dažādās smaguma pakāpēs, atstājot sekas uz visu turpmāko dzīvi. Vīruss var radīt trīs slimības formas — drudža, meningiālo un smadzeņu vielas iekaisumu.

Saslimstot ar ērču encefalītu, novērojama paaugstināta temperatūra, pazeminātas darbaspējas, galvas un muskuļu sāpes, lauzoša sajūta kaulos, slikta dūša, kā arī izteikts nespēks. Ja parādās slimības simptomi, noteikti vērsieties pie ārsta. Pēc slimības pārslimošanas cilvēkam var būt koncentrēšanās problēmas, atmiņas un runas traucējumi, galvassāpes, nogurums, traucētas pārvietošanās spējas un pat paralīze.

Ventspilī šogad reģistrēti 4 saslimšanas gadījumi ar ērču encefalītu, Kuldīgā un Kuldīgas novadā 11, bet Talsos un Talsu novadā 8.

Kristīne Bergmane,
SIA Ziemeļkurzemes reģionālās slimnīca
sabiedrisko attiecību speciāliste

Aizvadīta septītā Slīteres Kukaiņu nakts

5. VIII vakarā iesākās un tikai pēc pusnakts beidzās septītais Slīteres Kukaiņu nakts pasākums, kas kopš 2010. gada augusta sākumā notiek Slīteres Nacionālajā parkā.

Tas nekas, ka lija — jau krēslā ļaudis un kukaiņi pulcējās dabas izglītības centrā *Slītere* pie Šlīteres bākas. Siltais bezvēja vakars radīja citādu noskaņu nekā ierasts — klusinātu, mazliet mistisku, jo nakts ir tāds noslēpumains laiks. Entomologs, Latvijas Universitātes profesors Voldemārs Spuņģis un viņa kolēģis dabas pētnieks un fotogrāfs Uģis Piterāns šoreiz Šlīteres bākas telpās stāstīja un rādīja kukaiņu pasaules pārstāvju foto. Arī kukaiņiem bija uzcelta nojume ar tik vilinošajām lampām. Improvizēta laboratorija ar mikroskopu un kukaiņu kolekcijām bija iekārtota Ozola namiņā. Vienīgi ugunskurs lēni kūrās zem klajas debess, gaidot štokmaizes cepējus.

No dzīvnieku pasaules izdevās novērot gan lācīšus, gan pūcītes, gan citus naktstauriņus un daudz samulsušu krupju, pārsteigtu par tik daudz cilvēkiem viņu mājās.

Paldies uzticīgajiem mūsu pasākumu apmeklētājiem, dabas draugiem un dabas pētniekiem par kopā būšanu!

Andra Ratkeviča,
Dabas aizsardzības pārvaldes
dabas izglītības centra Slītere *vadītāja*

«Dundadznieks» nr. 8 (213)
2016. gada augusts.

Dundagas novada pašvaldības izdevums, iznāk reizi mēnesī, reģistrācijas nr. 000702696.

Adrese: Dundagas pils, Dundaga, LV-3270.
Redkolēģija: Alnis Auziņš (redaktors, tālr.: 63237858, epasts: *alnis@dundaga.lv*), Gunta Abaja, Baiba Dūda, Zinta Eizenberga, Gunārs Laicāns, Lauris Laicāns, Aivars Miška, Aldis Pinkens, Diāna Siliņa un Smaida Šnikvalde.

Publicētie materiāli ne vienmēr pauž redakcijas vai izdevēja viedokli. Par datu pareizību atbild tos sniegusī amatpersona, citos gadījumos — raksta autors, intervijās — arī intervējamais. Pārpublicēšanas gadījumā lūdzam atsaukties uz «Dundadznieku».

Iespiests Talsu tipogrāfijā. **Metiens:** 1500 eks.
Internetā: www.dundaga.lv/avize

Dzīve tuvplānā

«Divas vien mēs māsiņas, / Kur mēs mīļi dzīvojām!» — šīs tautasdziesmas rindas nāk prātā, Lībiešu svētkos lūkojoties uz māsām Eviju un Anniju Kronbergām, nometnes *Mierlinkizt 2016 dalībniecēm*. Par mīļo dzīvošanu prieks, bet īstenībā māsas ir trīs, tikai divgadīgā Sofija šai brīdī, visticamāk, ir kopā ar mammu Maiju, ansambļa *Rāndalist* muzikālo vadītāju un nometnes skolotāju. *Ineses Dāvidsones foto*

Ziemeļkurzemes meža cūkām un to medniekiem šis ir īpašs laiks — Pirmsmēra laiks. Kā ziņo Pārtikas un veterinārais dienests, Āfrikas cūku mēris (ĀCM) strauji tuvojas Kurzemei, apstiprināti jau saslimšanas gadījumi meža cūkām Slampē. Slimība vasarā, kad ir augstākais slimības izplatīšanās risks, var negaidīti parādīties arī līdz šim no ĀCM brīvajās teritorijās. *Viļņa Skujas foto*

Ir pagājuši 10 gadi, kopš pēdējoreiz Kaļķos notikuši sporta svētki. Šajā vasarā uzņēmīgie kaļķenieki Ingus un Sintija Gāliņi, Santa Almane un Arvis Vaicis pēc divu nedēļu cītīgas gatavošanās tos sarīkoja. Bija izdomāts tik daudz spēļu, ka visas pat nepaspēja izspēlēt. Bet virves vilkšana, ja jāstāv uz plēves, kas nolieta ar ūdeni un šampūnu, sanāca jautra. *Leldes Dēvitas foto*

Skats no uzveduma Ernesta Dinsberga 200 gadu jubilejas pasākumā. «Tā es tuo tov var it taisen teikt, ka bēns uz skuol skubandam vīņ nemekle sov, bet mūs bēn labam vien!» saka Ģierts alias Valdis Šleiners, bet Jāpaks, kurā atpazīstams Aigars Zadiņš, atbildi parādā nepaliek: «Bēn labam! Kāds labams ta bēnam i no tād skuol? U ta mūs skuols i kā pilsat skuols, kur viss māc? U te kuo emāc? — It nekuo neemāc». Beigās gan Ģierts pārliecina Jāpaku, ka nevar klausīties ļaužu runās, skolmeistars ir cienījams vīrs un mācīšanās arī šai skolā katram nāk par labu. *Diānas Siliņas foto*

Iespējams, ka mūsu novadam būs jauns sadarbības partneris — Gagauzijas autonomais apgabals. 25. un 26. VII mūsu novadā ciemojās Ivans Guboglo, Ļubova Dimčoglo no Gagauzijas autonomā apgabala Moldovā un Ludmila Adamčuka no Moldovas. Viesiem te patika. Viņiem paredzētais maršruts veda arī uz Mazirbes *Stūrīšiem*. Šī vieta un viesmīlīgie saimnieki viņiem palika spilgtā atmiņā. *Foto no Ļubovas Dimčoglo albuma*

Jūlija beigās skautu meitenes, kas bija ieradušās no Hamburgas un nakšņoja mežā teltī, labprāt pieņēma Edžus Zumberga piedāvājumu apmesties pie viņa vecmāmiņas Vijas Ilgas Heidenes un mātes māsas Jolantas Pilikseres Dundagā, *Dangu* dārzā. Reizi gadā meitenes dodas uz kādu no Ziemeļvalstīm, kur 3 nedēļas pavada dabā un iztiek pilnīgi bez mūsdienu tehnoloģijām. Dundagu viņas izvēlējušās pēc kādu citu skautu ieteikuma. *Mārča Dakstiņa foto*